

LISTY UNIVERZITY OBRANY

SRPEN 2013

ORGANIZÁTOŘI

HLAVNÍ PODPORA

PODPORA

GENERÁLNÍ PARTNER

OSTRAVA!!!

NEJVĚTŠÍ BEZPEČNOSTNÍ SHOW V EVROPĚ

DNY NATO DAYS

20 LET ČESKÉ REPUBLIKY

1993 2013

DNY NATO V OSTRAVĚ

&

DNY VZDUŠNÝCH SIL AČR

LETIŠTĚ LEOŠE JANÁČKA V OSTRAVĚ 21. – 22. ZÁŘÍ 2013

VSTUP ZDARMA!

WWW.NATODAYS.CZ

WWW.FLYIN.CZ

HLAVNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ MARKETINGOVÍ PARTNEŘI

OFICIÁLNÍ TECHNICKÁ PODPORA

OFICIÁLNÍ DOPRAVCI

MARKETINGOVÍ PARTNEŘI

PARTNEŘI

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 9 / číslo 6
akademický rok 2012/2013

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
marketa.mala@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor komunikace a prezentace
MO ČR, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OKP MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 9. 8. 2013
Číslo 6 vyšlo: 29. 8. 2013

Z OBSAHU

Senátoři a náměstkyně
ministra obrany na UO 2

Rozhovor s ministrem vnitra
Martinem Pecinou 3

Vyřazení a promoce
absolventů UO 6

Základní výcvik nových
studentů ve Vyškově 13

Studenti UO třetí
v armádní soutěži 20-21

Unikátní fotografie VA
ze srpna 1968 24-25

EDITORIAL

V nouzi poznáš přítele

Hodně vody uteklo od letošních záplav, které si, jak už to v podobných případech bývá, vyžádaly mnohá hrdinství, ať už obyčejných lidí, nebo i vojáků, kteří jim byli vysláni na pomoc. Jejich pomoc určitě nebude zapomenuta, protože přišla, když byla nejvíce potřeba. Podobně se mi stále vrací myšlenka na příhodu, která se mi stala druhý den záplav. V počítači na mě ráno svítilo jméno švédské koordinátorky programu Erasmus – Niny Gemvig, která měla v tu dobu u nás své dva studenty. „Zas je nějaký problém,“ napadlo mě. Ale až jsem se ke čtení e-mailu dostal, čekalo mne příjemné překvapení. Mail byl stručný: “I hear about the floods in Austria and Czech Republic ... how are you?” Takováto lidská souznalost dokáže člověka povzbudit. Jsou kolem nás lidé, kterým

není osud těch ostatních lhostejný. A to je dobře. Važme si jich a zkusme takovýto dobrý skutek dát dál. Uvidíte, že to stojí za to.

Předseda redakční rady
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Členové senátního výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost navštívili Univerzitu obrany

Členové Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu PČR jednali v červnu (konkrétně 18. 6. 2013) s hlavními funkcionáři UO v sídle brněnské vojenské univerzity. Přítomná byla i náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Lenka Ptáčková Melicharová a její zástupce – personální ředitel MO Petr Vančura.

Senátoři přiletěli do Brna po 10. hodině dopolední, nejdříve navštívili Vojenský výzkumný ústav v Brně a poté zavítali na Univerzitu obrany, kde probíhalo jednání mezi členy výboru a zástupci UO, a konala se také praktická prezentace vědeckých projektů univerzity. Na jednání nechyběl předseda Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Jozef Regec a místopředsedové – František Bublan, Pavel Lebeda a Jaroslav Sykáček. Náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Lenka Ptáčková Melicharová v úvodu jednání zdůraznila, že Univerzita obrany je jedinou vojenskou vysokou školou v ČR, a požádala přítomné politiky o podporu této instituce. „Ambice, které škola má, nejsou malé. Klade si velké výzvy a potřebuje proto i politickou podporu,“ řekla náměstkyně.

Na její slova navázal rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl, který přítomné seznámil s posláním univerzity, její strukturou, dislokací, vedením a systémem přípravy vojenských profesionálů Armády České republiky. „Absolvent Univerzity obrany je nejen univerzitně vzdělán, profesně a jazykově připraven, ale je také fyzicky zdatný a morálně vyspělý,“ sdělil brigádní generál Příkryl, který posléze představil novou vzdělávací strategii Univerzity obrany. „Jejím jádrem budou nové studijní programy na Fakultě ekonomiky a managementu a Fakultě vojenských technologií a aktualizované studijní programy na Fakultě vojenského zdravotnictví uskutečňované od akademického roku 2014/2015,“ vysvětlil přítomným rektor-velitel UO.

V úvodu diskuse, která následovala, ocenil předseda Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Jozef Regec Univerzitu obrany a její zaměstnance. „Budu sám přesvědčovat mladé lidi, aby šli studovat UO, neboť je to skvělá škola,“ řekl Regec a s úsměvem prohlásil, že by se sám ke studiu přihlásil, kdyby byl mladší. Senátoři se mimo jiné zajímali o to, jaké je uplatnění studentů po absolvování školy. „Téměř 100 procent vojenských absolventů univerzity nalezne po vystudování zaměstnání,“ řekl rektor a upozornil, že Univerzita obrany přijímá jen tolik studentů, kolik rezort obrany poptává. Brigádní generál Příkryl hovořil také o civilních studentech UO, kteří rovněž nemají potíže najít zaměstnání, povětšinou v rámci státní správy anebo i v zahraničí.

Na závěr zasedání prezentoval prorektor pro vědeckou a expertní činnost plukovník Martin Macko a další vědeckopedagogičtí pracovníci přítomným senátorům výsledky vědy a výzkumu na univerzitě. Plukovník Macko mluvil o postavení univerzity jako vědecké instituce, unikátní databázi obranného výzkumu v ČR a také o projektech, které univerzita vysoutěžila. „Celkově každoročně univerzita získá soutěží okolo 100 milionu korun, dá se tedy říci, že si akademičtí pracovníci na sebe peníze vydělávají sami. Celkově nyní zpracováváme 72 grantů, letos jsme získali dalších třináct,“ prozradil prorektor a zdůraznil, že UO patří mezi 30 nejlepších výzkumných organizací v České republice. Senátoři ocenili i praktické ukázky unikátních vynálezů a projektů, které prezentovali vědecktí pracovníci Univerzity obrany. Členové výboru si mohli kupříkladu prohlédnout tříkomorový autoinjektor, 3D vizualizační systém, či robotický chemický prostředek UGV pro vzdálené monitorování radiační situace.

**Text: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá
Foto: dr. Pavel Pazdera**

Unikátní vědecké projekty Univerzity obrany

Tříkomorový autoinjektor je velkým přínosem v ochraně vojsk i civilního obyvatelstva před chemickým terorismem. Autoinjektory umožňují jednorázovou aplikaci, jsou proto vhodným prostředkem nejen pro potřebu vojsk, ale také pro civilní obyvatelstvo v rámci ochrany před chemickým terorismem. Na vývoji unikátního tříkomorového autoinjektoru s velmi účinnou látkou HI-6 se podílela kromě soukromých firem také Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, která sídlí v Hradci Králové.

3D vizualizační systém pro velitele a štáb brigády nemá prozatím ve světě obdoby a je základem pro mnoho dalších projektů. Velitel se pohybuje před projekčním plátnem, na kterém je zobrazena mapa a celý systém je řízen speciálním čidlem, díky němuž může důstojník virtuální bojiště ovládat jen pohybem ruky. Plánování vojenských operací nad obyčejnými papírovými nebo plastickými mapami se tak může stát minulostí.

Robotické prostředky pro podporu bojové činnosti jsou vyvíjené Katedrou vojenského managementu a taktiky Univerzity obrany ve spolupráci s podnikem VOP CZ. Tyto výzkumy reagují na poslední trendy a požadavky digitalizace a robotizace bojiště. Robot UGV, který např. kráčí po „pásových končetinách“, může podpořit jednotky na bojišti a zajistit automatizaci operačně-taktických procesů.

Ministr Pecina: Na vojnu mám skvělé vzpomínky

I přes velké pracovní vytížení a zájem médií o jeho osobu, poskytl ministr vnitra Martin Pecina exkluzivní rozhovor pro Listy Univerzity obrany. Rozhovořil se o svých úkolech v rezortu vnitra, o anticeně Ropák, a vzpomenu i své působení na vojně. Jaké hodnosti ministr Pecina dosáhl, se dočtete v následujícím interview.

Nedávno jste se stal ministrem vnitra. V čem spatřujete svůj první důležitý úkol?

Těch úkolů vidím hned několik. Nejdůležitější ale teď je poprat se se situací kolem evropských fondů. Předchozí vláda nám tuto oblast nechala v poměrně neutěšeném stavu. České republice hrozí, že přijde o stovky miliard korun. Na mém resortu není situace nejhorší, ale i tak zde mohou vzniknout škody v řádu stovek milionů. To je oblast, kterou se snažím řídit napřímo, velmi rychle a s velkou energií. Snad se nám podaří nejhorší škody odvrátit. Druhým důležitým úkolem je normalizovat bezpečnostní situaci v problematických lokalitách. Čili opět boj proti extremismu jako před čtyřmi lety, ale tentokrát v poněkud jiné společenské situaci. Dnes nemusíme bojovat proti silnému neonacistickému hnutí, ale spíše přesvědčovat občany, že stát dokáže zajistit jejich bezpečnost.

Jako ministr vnitra jste působil již v letech 2009 až 2010 v přechodné vládě Jana Fischera. Co se vám tehdy povedlo a v čem naopak vidíte svůj neúspěch?

Podařilo se nám právě potlačit neonacistickou scénu. Na náš návrh Nejvyšší správní soud rozpustil Dělnickou stranu, bylo zde několik velmi úspěšných policejních zásahů proti neonacistům. Objasnily se Vítkovský žhářský útok. Extrémisté se z toho úderu prozatím nestáhli vzpamatovat.

Před čtyřmi lety se nám také podařilo významně pohnout s problematikou nábory policistů a přípravou čerpání evropských fondů. Bohužel má nástupci v této činnosti nepokračovali, stavy u policie se naopak dramaticky propadly a projekty financované z evropských fondů jsou mnohdy ve stejném stavu jako před třemi lety.

Vadilo vám, když jste v roce 2004 získal za svou práci na pozici náměstka ministra průmyslu a obchodu cenu Ropák roku 2004? Jak hodnotíte toto „antiocenění“?

Na tuto „anticenu“ jsem dodnes hrdý. Lidé, kteří tyto ceny udělují, jsou nepřátelé tohoto státu a národa. Když se podíváte, za co jsem tu cenu dostal, pochopíte, že většina opatření, která jsem tehdy v energetické koncepci navrhoval, se nakonec ukázala jako nezbytná. Ať již je to dostavba Temelína, nebo

další opatření, za které jsem byl tenkrát označován za pohrobka starých pořádků. Lidé, kteří mi tu cenu dali, nakonec v parlamentu prosadili podporu solárních elektráren, tak jak ji dnes máme. To jsme nezpůsobili my. Vládní návrh jsem připravoval já a byl v pořádku. To udělali ti, kteří sami sebe nazývají ekologickými aktivisty. Proti nim jsem vždy bojoval a bojovat budu. Pokud oni mne považují za svého významného nepřítele, jsem na to hrdý.

V letech 2005 až 2009 jste byl předsedou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Jak vzpomínáte na léta strávená v Brně?

Tři a půl roku strávené v Brně byly pro mne velmi zajímavou zkušeností. Vybudoval jsem Úřad téměř z ničeho. Tým, který jsem postavil, tvoří jádro Úřadu dodnes. Byla to oblast práce, která byla trochu mimo mou dosavadní praxi a vzdělání, ale byla to práce velmi zajímavá a budu na ni vzpomínat vždy v dobrém.

Jak hodnotíte spolupráci s šéfem dalšího silového rezortu, panem ministrem Pickem?

S ministerstvem obrany příliš mnoho styčných bodů nemáme. Ministerstvo obrany je především o vnější obraně země, kdežto zaměření vnitra je převážně dovnitř republiky. Naši lidé se setkají na misích, případně při pomoci při povodních. Pana ministra Picka považuji už z minulosti za skvělého člověka, odborníka, a snad mohu říci, že i kamaráda. Jsem rád, že máme takového ministra obrany.

Byl jste vy osobně na vojně?

Byl jsem na vojně v letech 1991 až 1992. Chápu, že doba se změnila, ale podle mne bylo úplné zrušení vojenské služby chybou. Je to zkušenost, kterou by měl každý mladý muž projít. Myslím si, že dříve či později společnost dospěje k tomu, že obrana vlasti není přežitkem.

Kde jste sloužil a jaké hodnosti jste dosáhl? Jaké jsou vaše vzpomínky na toto období?

Sloužil jsem na Dobříši. Ten útvar již dnes neexistuje. Končil jsem jako četař. Na cvičení, které jsem absolvoval v roce 1996, jsem ob-

držel hodnost poručíka. Byl jsem na vojně ještě jako předposlední ročník absolventů vojenských kateder vysokých škol. Takže jsem sloužil jako všichni vysokoškoláci polovinu řádné doby, čili tenkrát 9 měsíců. Vzpomínky mám skvělé. Jak už jsem řekl, byla to bezvadná zkušenost, kterou by si měl každý mladý muž projít.

Vím, že vaším koníčkem byly bojové sporty, najdete si na ně ještě čas?

Dnes již je to spíše cvičení pro starší pány než bojové sporty (usmívá se). Volnou chvíli se snažím si najít, ale mé výkony už zdaleka nejsou to, co bývaly. Přesto si aikido čas od času stále rád zacvičím.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Foto: archiv ministerstva vnitra, archiv Kristiána Chalupy

Ing. Martin Pecina
(nar. 1968)

Absolvent VŠB v Ostravě. Působil jako manažer firmy Hutní projekt ve Frýdku-Místku. Byl náměstkem ministra průmyslu a obchodu, předsedou ÚOHS, ministrem vnitra vlády Jana Fischera. Nyní je ministrem vnitra vlády Jiřího Rusnoka (v demisi).

Vojensko-odborná příprava hlavních funkcionářů UO

Pravidelná vojensko-odborná příprava hlavních funkcionářů Univerzity obrany probíhající tentokrát ve středu 19. června 2013 byla rozšířena o účast pozvaných představitelů brněnské akademické sféry, Policie ČR, Vojenské policie a vojenských útvarů a zařízení posádky.

Odborné zaměstnání se uskutečnilo na střelnici Univerzity obrany v Brně-Slatině a bylo zaměřeno na seznámení se s novými ručními zbraněmi české armády s možností si některé vyzkoušet při střelbě. Účastníci akce si prohlédli například automatické útočné pušky CZ 805 BREN A1, pistole CZ 75 SP-01 PHANTOM a Glock 17, odstřelovací pušku Falcon včetně příslušenství k těmto zbraním. K vidění byly i starší zbraně z výzbroje Armády ČR.

V rámci vojensko-odborné přípravy proběhla i soutěž ve střelbě, a to ze čtyř zbraní: pistole CZ 75 SP-01 PHANTOM, pistole Glock 17, pistole vz. 82 a samopalu SA 61 Škorpion. Vítězství si vystřílel plukovník Mgr. Martin Kotlan, ředitel Městského ředitelství Policie ČR Brno. Na druhém místě se umístil zástupce velitele Základny neopravovaného materiálu Brno major Ing. Pavel Horáček a

třetí příčku obsadil plukovník Ing. Viktor Hanáček z Vojenské nemocnice Brno.

Ceny vítězům předal rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Bohuslav Příkryl. „Nové zbraně vypadají dobře. Byla to zajímavá zkušenost. Oceňuji, že jsme si mohli z některých zastřílet,“ řekl rektor Mendelovy univerzity v Brně prof. Jaroslav Hlušek (na snímku vlevo).

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Rektor jednal se zástupci akademických senátů UO

V pondělí 8. července 2013 se uskutečnilo setkání rektora-velitele Univerzity obrany brigádního generála prof. Bohuslava Příkryla se zástupci předsednictev akademických senátů školy.

Tématem jednání byla zejména problematika nové vzdělávací strategie Univerzity obrany, vnitřní transformace a dalšího rozvoje školy v souladu s potřebami přípravy personálu pro ozbrojenou sílu České republiky.

Rektor-velitel UO se ve svém úvodním vystoupení soustředil na změny, které čekají Univerzitu obrany v nejbližším období a které vycházejí z restrukturalizace resortu obrany a skutečných potřeb ozbrojených sil. „Rád bych s vámi prodiskutoval náhled na budoucnost Univerzity obrany v kontextu připravované novelizace zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a chystaného přepracování dlouhodobého záměru Univerzity obrany,“ řekl brigádní generál Bohuslav Příkryl.

V následné diskusi se senátoři vyjadřovali k novým magisterským studijním programům, jejichž realizace na fakultách se v rámci vojenského studia předpokládá od akademického roku 2014/2015. Nové studijní programy – bezpečnostní, technický a medicínský – budou více přizpůsobeny požadavkům zadavatele, tedy

Generálního štábu AČR. U absolventů těchto programů bude posilena všeobecná a odborná profilační vysokoškolská kvalifikace důstojníka při zachování požadavků a nároků na kvalitní vzdělání v daném studijním modulu.

Na setkání se také hovořilo o doplňkových studijních programech na UO, transformaci kvestury školy od 1. září 2013 a přípravě záměru transformace Univerzity obrany v roce 2014. „Škola musí podniknout nezbytné kroky vedoucí k úspoře nákladů na její provoz,“ zdůraznil rektor-velitel UO.

Účastníci setkání se shodli na tom, že management univerzity a jejich fakult musí udělat vše proto, aby Univerzita obrany mohla být rozvíjena jako jedinečná a vojensky profilovaná státní vysoká škola, primárně zabezpečující komplexní přípravu personálu dle požadavků a potřeb ozbrojených sil ČR v duchu celospolečenského významu obrany a bezpečnosti státu.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Plnění kolektivních smluv na Univerzitě obrany

V polovině července se sešli zástupci Univerzity obrany (jako zaměstnavatele) a Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany (ZO ČMOSA na UO) ve Výcvikovém a školicím zařízení Kníničky na Brněnské přehradě. Vyhodnotili plnění závazků převzatých účastníky kolektivního vyjednávání v „rezortní“ a „útvarové“ kolektivní smlouvě za první pololetí roku 2013.

Zaměstnavatel reprezentovaný rektorem UO a gestory jednotlivých zájmových oblastí a odborová organizace v čele s předsedkyní ZO ČMOSA na UO podrobně projednali jednotlivé oblasti obou kolektivních smluv, které jsou v podmínkách Univerzity obrany aplikovatelné. Nejvíce jednacích času si vyžádaly otázky související s připravovanými organizačními změnami na UO od 1. září 2013. Nakonec nedošlo ke shodě ve všech bodech, ale přesto bylo konstatováno, že vztahy mezi zaměstnavatelem a odborovou organizací byly po většinu hodnoceného období korektní a vzniklé problémy se průběžně řešily a povinnosti, které pro obě strany vyplývají z pracovněprávních předpisů a ze zmíněných kolektivních smluv, se dařilo až na určité výjimky plnit.

Zaměstnavatel v závěru jednání upozornil odborovou organizaci na skutečnost, že nebude souhlasit s prodloužením platnosti stávající „útvarové“ kolektivní smlouvy i na rok 2014, ale bude požadovat uzavření nové smlouvy. To si samozřejmě vyžádá zahájení procesu kolektivního vyjednávání, jehož vyústěním by měl být podpis tohoto právního dokumentu.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

S ministerstvem obrany vedeme nyní dvě správní řízení rozhovor s předsedou ÚOHS Petrem Rafajem

Pane předsedo, zabýval se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v poslední době zakázkami ministerstva obrany?

Ministerstvo obrany v posledních letech nepatřilo k častým „klientům“ Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Nejnovější vydané rozhodnutí se týkalo veřejné zakázky na nákup stejnokrojů v hodnotě 80 milionů korun. ÚOHS v rozhodnutí konstatoval, že postup ministerstva mohl podstatně ovlivnit výběr nevhodnější nabídky. Jako opatření k nápravě pak zrušil zadávací řízení. Toto rozhodnutí nabylo právní moci v listopadu roku 2012.

V čem konkrétně zadavatel pochybil?

Ministerstvo obrany nedodrželo při zadávání veřejné zakázky rozdělení na dvě části na stejnokroj 95 a stejnokroj 95 letní-R postup stanovený zákonem o veřejných zakázkách tím, že neodeslalo dostatečné informace všem uchazečům, kteří požádali o poskytnutí zadávací dokumentace nebo kterým byla tato dokumentace poskytnuta.

Vede v současné době antimonopolní úřad s ministerstvem obrany nějaká správní řízení?

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vede v současné době s ministerstvem obrany dvě správní řízení. Předmětem šetřených veřejných zakázek je výroba prototypu polního ambulanciho pracoviště specialistů a polního operačního sálu specialistů.

Letos na jaře zasáhly ČR opět záplavy, na něž ÚOHS zareagoval velmi rychle zveřejněním stanoviska k zadávání veřejných zakázek na odstraňování povodňových škod. Co bylo důvodem této okamžité reakce?

V případě záplav či jiných živelních pohrom musí být práce prováděny velice rychle a není tedy možné využít standardní řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek. ÚOHS tak zareagoval na aktuální povodňovou situaci, kdy je třeba provádět mnoho prací zadávaných veřejnými zadavateli v co nejkratší možné době.

Jaká jsou konkrétní doporučení antimonopolního úřadu pro zadavatele v době záplav?

Zadat zakázku jako veřejnou zakázku malého rozsahu, kdy předpokládaná hodnota na dodávky nebo služby činí méně než jeden milion korun bez DPH nebo činí méně než tři miliony korun bez DPH v případě veřejných zakázek na stavební práce. Pokud předpokládaná hodnota uvedené limity přesahuje, lze zadat zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 4 zákona. Jedná se o zakázky, které je nezbytné zadat v tzv. krajně naléhavém případě. Další podmínkou je však to, že zadavatel nemůže z časových důvodů zadat zakázku v jiném druhu řízení.

Jaké aktuální rozhodnutí ÚOHS v oblasti veřejných zakázek v současné době vydal?

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil v těchto dnech za porušení zákona o veřejných zakázkách svým prvostupňovým rozhodnutím pokutu ve výši jednoho milionu korun Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Nemocnice se dopustila správního deliktu při uzavírání dodatků ke smlouvě o dodávkách elektrické energie. Rozhodnutí není však dosud pravomocné a může být proti němu podán rozklad.

V čem zadavatel porušil zákon?

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady uzavřela v roce 2004 smlouvu o sdružených dodávkách elektřiny se společností Pražská energetika. V letech 2006 až 2011 pak k této smlouvě uzavřela další čtyři dodatky, kterými zadavatel reagoval na cenové pohyby elektřiny. K uzavření dodatků přitom docházelo bez provedení zadávacího řízení. Ve smlouvě měl sice zadavatel stanoven způsob výpočtu navýšení ceny, avšak toto ustanovení v praxi nebylo při uzavírání dodatků respektováno. Dodatky tak měnily původní smlouvu způsobem, který nebyl v podmínkách původní zakázky předpokládán, a to ve prospěch dodavatele.

Veřejné zakázky se v posledních letech, především počtem řešených správních řízení, stávají převažující agendou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Jak dále uvedl pro Listy Univerzity obrany předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Rafaj, bylo jen za rok 2012 na základě podnětů prověřeno 2900 zakázek a zahájeno 650 správních řízení. Požádali jsme pana předsedu Rafaje o odpověď na několik aktuálních otázek.

Jednalo se tedy o podstatnou a nepřipustnou změnu smlouvy a na dodatky, jejichž celkové plnění přesáhlo 200 milionů korun, mělo být vypsané řádné zadávací řízení podle zákona o veřejných zakázkách.

Text: PhDr. Kristián Chalupa

Foto: archiv ÚOHS

Ing. Petr Rafaj (52)

Narodil se ve Valašském Meziříčí, vystudoval Hornicko-geologickou fakultu na Vysoké škole Báňské v Ostravě. Pracoval v podniku Silnice Ostrava, později působil ve funkci ekonomického ředitele společnosti Jawa Export-Import. V letech 1998–2002 byl místostarostou ve Frýdku-Místku a v době od roku 2002 do 2009 byl poslancem. Předsedou ÚOHS jej prezident republiky Václav Klaus jmenoval v červenci 2009.

Univerzita obrany slavnostně vyřadila letošní absolventy

Na brněnské Univerzitě obrany ukončilo své studium sto sedmdesát devět absolventů vojenského prezenčního studia. Vyřazení absolventů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií se konalo v pátek 26. července 2013 v areálu kasáren Šumavská. Slavnostního aktu se zúčastnili čelní představitelé Ministerstva obrany ČR, Generálního štábu AČR a další významní hosté.

Pozvání na vyřazení absolventů přijala náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Lenka Ptáčková Melicharová, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel a další zástupci Ministerstva obrany a Armády ČR. Ceremoniálu přihlíželi také představitelé státní správy a místní samosprávy a delegace partnerských občanských sdružení. Přítomni na slavnostním vyřazení byli i představitelé Univerzity obrany a rodinní příslušníci čerstvých absolventů UO.

Po přehlídce nastoupených jednotek a úvodním přivítáním hostů se ujala slova Lenka Ptáčková Melicharová. Ve svém slavnostním projevu absolventům pogratalovala jménem ministra obrany České republiky Vlastimila Picka, i jménem svým, a ocenila vysokou úroveň vědecké a pedagogické činnosti na Univerzitě obrany. „Jsem ráda, že Armáda České republiky může mít elitní vysokou vojenskou školu, která se svým významem, pověstí i dosaženými výsledky plně vyrovná obdobným institucím našich partnerských zemí,“ uvedla Lenka Ptáčková Melicharová a dodala, že škola nevychovává pouze uniformované teoretiky, ale především muže a ženy pro vojenskou praxi.

V následujícím projevu náčelník GŠ AČR generálporučík Petr Pavel absolventům popřál mnoho úspěchů v jejich profesionální kariéře i osobním životě a zdůraznil, že je nyní čeká nelehké období. Tradičně ke studentům promluvil také rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkrýl. „Kvalita a

prestíž každé vysoké školy byla vždy spojena s kvalitou absolventů. Je však nutné, abyste svou profesi brali zcela vážně, a to i v celospolečenském a mezinárodním měřítku,“ řekl rektor-velitel UO a dodal, že uniforma a vojenská hodnost jsou atributy státnosti, cti, odvahy a v neposlední řadě i věrnosti národním a vojenským tradicím.

Rektor-velitel rovněž absolventy a přítomné hosty upozornil na historické prapory, které byly na nástupiště doneseny jako symbol věrnosti národním a vojenským tradicím. Členové Čs. obce legionářské a Klubu vojenské historie Brno, Valtice a Hodonín drželi během vyřazení repliku historického praporu 10. střeleckého pluku československých legií (po svém návratu z Ruska v roce 1920 byl prapor dislokován právě v areálu kasáren Šumavská) a také repliku praporu pěšího pluku 43., který byl ve 20. a 30. letech 20. století umístěn v Židenických-Svatoplukových kasárnách.

Po projevech následovalo symbolické vyřazení absolventů, které proběhlo prostřednictvím nejlepšího studenta Fakulty ekonomiky a managementu poručíka Petra Homoly. Rektor-velitel jej „pasoval“ univerzitním mečem před bojovým praporem školy. Sedm dalších absolventů obdrželo věčný dar ministra obra-

ny ČR (hodinky s věnováním) a devět studentů odměnu rektora-velitele Univerzity obrany. Nejlepší absolventka specializace pozemních sil poručice Markéta Janatová převzala cenu náčelníka Generálního štábu pozemních sil Španělska.

Poručík Petr Homola získal odměnu velitele 4. brigády rychlého nasazení a následně pronesl projev jménem nových absolventů Univerzity obrany. „Naše studium zažilo své okamžiky slávy i okamžiky neúspěchu, ale všichni, jak zde stojíme, jsme se s nimi dokázali vypořádat a vytěžit z nich maximum. Nyní už nás prověří praxe vojenských útvarů a zařízení, a ta otestuje, nakolik jsme schopni nabyté zkušenosti uplatnit,“ řekl Homola. Ještě než dospělo slavnostní vyřazení ke konci, vystoupili se zdravící zástupkyně hejtmána - ředitelka Krajského úřadu Jihomoravského kraje Věra Vojáčková a první náměstek primátora města Brna Robert Kotzian.

Ceremoniální část vyřazení absolventů byla ukončena slavnostním pochodem a přeletem dvou letounů JAS-39 Gripen. Radost z úspěšně ukončeného studia vyjádřili studenti tradičním vyhozením čepic nad hlavy.

Text a foto: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá

Promoce studentů Univerzity obrany v Mahenově divadle

V reprezentativním prostředí Mahenova divadla v Brně, jehož budova je kulturní památkou České republiky, se poslední červencový pátek 26. 7. 2013 uskutečnily promoce Fakulty vojenských technologií a Fakulty ekonomiky a managementu UO.

Absolventi bakalářských a magisterských studijních programů složili slib, převzali di-

plomy a získali akademický titul bakalář, respektive inženýr.

Slavnostní ukončení vysokoškolského studia nejdříve absolvovali studenti Fakulty ekonomiky a managementu UO. Z rukou děkana FEM plukovníka Vladana Holcnera převzalo diplomy celkem 210 absolventů této fakulty. Mezi nimi byli také nejlepší studenti ocenění ministrem obrany ČR – poručík Petr Homola, poručice Markéta Janatová a poručík Richard Palas. Poručice Janatová získala také cenu náčelníka štábu pozemních sil Španělského království a poručík Homola odměnu velitele 4. brigády rychlého nasazení. Čtyři studenti z

FEM odměnil také rektor-velitel Univerzity obrany, jednalo se konkrétně o četařky Michaelu Halickou a Štěpánku Mynaříkovou, četaře Aleše Valnohu a rotmistryni Lenku Reindlovou. Vyznamenání (neboli červený diplom) získalo sedm inženýrů a jedenáct bakalářů.

K absolventům FEM promluvil děkan plukovník Vladan Holcner: „Pevně věřím, že i v budoucnu zůstanete s naší alma mater Fakultou ekonomiky a managementu Univerzity obrany v kontaktu a že ji budete ctít jako školu, která vám pomohla otevřít bránu vaší budoucnosti.“ Děkan fakulty ve svém projevu vzpomněl také přítomné rodiče, příbuzné letošních

absolventů, a nezapomněl ani na vyučující, kteří se na úspěchu svých studentů podíleli. „Vaše absolutorium není výsledkem pouze vašeho osobního úsilí. Je zároveň vyústěním několikaleté práce pedagogů a dalších pracovníků naší fakulty a celé Univerzity obrany,“ řekl děkan.

Po skončení promoci Fakultou ekonomiky a managementu Univerzity obrany pokračoval slavnostní akt v Mahenově divadle shromážděním akademické obce Fakulty vojenských technologií UO. Promovalo 191 absolventů vojenského a civilního studia, s vyznamenáním prospělo dvacet tři z nich. Ještě předtím

než děkan FVT plukovník Libor Dražan předal diplomy, poděkoval ve svém projevu absolventům za odpovědný přístup ke studiu.

„Prožijte si tento den a tyto okamžiky tak, aby navždy zůstaly zapsány ve vaší paměti nejen jako stvrzení vaší vysoké odborné kvalifikace, ale i jako váš závazek vůči škole, na které jste studovali,“ řekl děkan FVT a zdůraznil, že pověst fakulty a samotné univerzity je dána právě především pověstí a skutečnou úrovní jejich absolventů. „Jsem přesvědčen, že před sebou máte skvělé perspektivy a bude záležet jenom na vás, jak je využijete. Samozřejmě vás v životě čekají i obtížné chvíle, doby neshod, zklamání, osamění i lidských ztrát. Nedovolené, aby vás tyto zkoušky zlomily, ale pokuste se z nich učinit nástroj pro svůj osobní růst a dosahování životní zralosti a moudrosti,“ řekl plukovník Dražan.

Mezi promovány absolventy Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany byli také nejlepší studenti ocenění ministrem obrany ČR – četaři Marek Hanák a Jiří Lagner, rotmistr Jan Kusý a poručice Zuzana Dvořáková a výteční studenti odměnění rektorem – velitelem UO (četař Tomáš Rozsypal, četař Antonín Stoklásek, rotmistr Jan Zweschper a poručíci Jaroslav Kostrhoun a Patrik Balco).

Text a foto: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá

Předání odznaků leteckých odborností absolventům UO

Jak se již stalo tradicí, velitel vzdušných sil AČR plukovník gšt. Libor Štefánik předal letošním absolventům bakalářského studia oborů Vojenský pilot a Letový provoz pilotní odznaky a odznaky řídicích letového provozu. Stalo se tak v pátek 26. července 2013 v prostorách Technického muzea v Brně hned po slavnostním vyřazení absolventů vojenského prezenčního studia Univerzity obrany.

Čtyřleté studium ve studijním oboru Vojenský pilot letos úspěšně dokončilo čtrnáct absolventů a tříleté bakalářské studium v oboru Letový provoz deset absolventů. Ti první budou za pár let možná taky řídit Gripeny a střežit vzdušný prostor nad Českou republikou. Ti druzí je zase budou na dálku jistit, aby se vždy bezpečně vrátili na zem.

Velitel vzdušných sil AČR plukovník gšt. Libor Štefánik ve svém úvodním vystoupení mimo jiné uvedl, že pilotní odznak představuje nejen velký závazek do budoucna, ale také povinnost rozvíjet tradice českého letectva.

Poručice Eva Popelářová, na rozdíl od svých kolegů, kteří budou pokračovat na Univerzitě obrany v navazujícím magisterském

studiu, nastoupí za pár dní k 22. základně letectva v Náměšti nad Oslavou jako pilot-operátor bitevního vrtulníku Mi-24. „Chci již létat a plně se věnovat profesionálnímu výcviku,“ říká. Po Jitce Sehnoutkové, Kateřině Hlavsové a Pavlíně Engelové se tak stává čtvrtou ženou pilotkou v Armádě České republiky.

Studium prý uteklo rychle, nejtěžší bylo se na obor pilot, považovaný za prestižní, vůbec dostat. „Opravdu nejtěžší je asi vstup, od přijímací až po zdravotní kritéria. Vedle studia pak už létání člověk jen víc a víc propadá,“ shodují se absolventi, kteří mají nalétáno kolem 75 hodin na cvičném vrtulovém letounu Z-142C AF.

Při předávání odznaků leteckých odborností absolventům pogratalovali velitel 21. základny taktického letectva Čáslav plukovník gšt. Petr Hromek, velitel 22. základny letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou plukovník gšt. Jiří Vávra, zástupce velitele 23. základny vrtulníkového letectva Přerov plukovník gšt. Miroslav Jenčík, prorektor pro vnitřní řízení Univerzity obrany plukovník gšt. Miloslav Bauer, přidělenec obrany Vietnamu plukovník Vo Van Thanh, předseda Svazu letců ČR plukovník ve výslužbě Oldřich Rampula a další před-

stavitelé AČR a Univerzity obrany. Předávání odznaků byli přítomni také rodiče a nejbližší příbuzní absolventů.

Další neméně slavnostní událostí bylo předání pamětních listů absolventům – pilotům a to z rukou nadporučíka Martina Šonky, pilota 211. taktické letky 21. základny taktického letectva, který byl po čtyři roky patronem jejich učební skupiny. „Byla to pro mě obrovská čest, že si mě vybrali. Rád jsem byl jejich patronem,“ prohlásil nadporučík Šonka, jenž v armádě létá na Gripeny a v civilu reprezentuje ČR v letecké akrobacii. Všem absolventům popřál v jejich budoucí kariéře mnoho zdaru a úspěchů.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Vyřazení absolventů kariérových kurzů na Univerzitě obrany

Za účasti náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálporučíka Petra Pavla se v Brně konalo vyřazení absolventů Kurzu Generálního štábu a Kurzu vyšších důstojníků. Ceremoniál se uskutečnil ve čtvrtek 27. června 2013 ve Sněmovním sále Nové radnice na Dominikánském náměstí.

V působivém komplexu barokních budov, které jako brněnská radnice slouží již od roku 1935, byly ukončeny letošní kariérové kurzy. K významným hostům slavnostního ceremoniálu patřil kromě náčelníka Generálního štábu AČR také zástupce ředitele Sekce rozvoje druhů sil – operační sekce MO plukovník Zdeněk Postulka a tajemník Bezpečnostní rady Jihomoravského kraje Radek Šedivý. Za Univerzitu obrany se účastnili nejvyšší představitelé školy a členové akademické obce a přítomni byli samozřejmě také samotní úspěšní absolventi kurzů a jejich rodiny.

Oba desetiměsíční kariérové kurzy byly realizovány v rámci programů celoživotního vzdělávání důstojníků AČR. Jejich garantem je Katedra celoživotního vzdělávání Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. Jubilejní 25. kurz Generálního štábu „armádního generála Tomáše Sedláčka“ (KGŠ) absolvovalo šest vyšších důstojníků AČR a jeden důstojník ozbrojených sil Francie v hodnosti podplukovníka. Výuka byla zaměřena na strategické řízení, bezpečnostní a obrannou politiku a vojenské umění. Podílela se na ní kromě učitelů Univerzity obrany také řada domácích i zahraničních vojenských a civilních odborníků. Aby byly teoretické poznatky ověřeny v praxi, konala se řada studijních cest v ČR i v zahraničí.

Kurz vyšších důstojníků (KVD) absolvovalo 45 příslušníků AČR, a to v rámci distančního vzdělávání s využitím elektronického systému řízení studia MOODLE. Výuka byla zaměřena na bezpečnostní a obrannou politiku,

ku, obranné plánování a vojenské umění. Náročnost kurzu spočívá v tom, že studium probíhalo při výkonu služební činnosti. Účastníci museli zvládnout úkoly v rámci svých funkcí u útvarů a zařízení armády a souběžně i velké množství studijních povinností.

S úvodním projevem na slavnostním ceremoniálu vystoupil rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl. „Hovořím-li o tradicích vojenství a armády, musím připomenout především takové mravní kvality, jakými jsou čest, věrnost, odvaha a chrabrost. Jde tedy o stejné hodnoty, které jsou obsaženy v dnes již poněkud pozapomenutém etickém ‘Kodexu vojáka’, a které mají své kořeny v dobách vytváření armád demokratických států,“ prohlásil brigádní generál Příkryl a vzpomněl také na citát prvního prezidenta Československa Tomáše Garrigua Masaryka, který řekl, že voják má velké mravní poslání, je stále na stráž a je první povolán, aby v případě nebezpečí položil život za stát a jeho ideály.

Rektor UO předal důstojníkům osvědčení o absolvování nejvyšších resortních vzdělávacích kurzů. Součástí ceremoniálu bylo také udělení cen nejlepším absolventům. Za výborné studijní výsledky a za příkladné plnění

povinností v průběhu studia obdrželi Cenu náčelníka Generálního štábu plukovník Pavel Fejfar (absolvent KGŠ) a podplukovník Filip Hyřš (absolvent KVD). Rektor-velitel udělil cenu plukovníku Josefu Havlíkovi (KGŠ) a podplukovníku Pavlu Foltinovi (KVD) a děkan Fakulty ekonomiky a managementu plukovník Vladan Holcner ocenil majora Petra Grygara (KVD).

Na závěr vystoupil s projevem generálporučík Petr Pavel, který zdůraznil, že Armáda České republiky prochází složitým obdobím způsobeným problematickou situací na politické scéně. „Vzhledem k současné turbulentní situaci bych si přál, aby armáda zůstala stabilním ostrůvkem a nenechala se do oněch turbulencí vtáhnout,“ řekl generálporučík Petr Pavel, který nezapomněl pochválit vojáky za pomoc při nedávných povodních a také s řešením jejich následků. Na závěr svého projevu pak náčelník Generálního štábu Armády České republiky poděkoval Univerzitě obrany za kvalitní vzdělávání a absolventům popřál hodně úspěchů do další práce.

Text a foto: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá

Promoce absolventů Fakulty vojenského zdravotnictví UO

Ve čtvrtek 18. července 2013 se ve Velké aule pražského Karolina uskutečnila slavnostní promoce absolventů magisterského studijního programu Vojenské všeobecné lékařství Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové.

Absolventský slib složilo a vysokoškolský diplom převzalo 10 vojenských lékařů. Noví vojenští lékaři promovali společně s absolventy Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

v Hradci Králové. Magisterské promoci byl přítomen děkan Fakulty vojenského zdravotnictví UO plukovník prof. MUDr. Roman Chlábek, Ph.D. Slavnostního rituálu čerpaného z tradiční kultury evropských univerzit se zúčastnili také rodiče a příbuzní absolventů.

Absolventům šestiletého studijního programu Vojenské všeobecné lékařství byl přiznán akademický titul „Doktor medicíny“ (ve zkratce MUDr.) a služebně byli zařazeni na systemizovaná místa lékařů vojenských zdravotnických zařízení v hodnosti nadporučíka.

**Text: dr. Pavel Pazdera
Foto: archiv FVZ UO**

PEAK OIL

1. What is peak oil? Read the text and find the answer.

There is a limited amount of oil that we can **extract** from the Earth. Peak oil **refers** to the point at which the supply of that oil is at its limit. After this point, oil supply will begin to **decline**. Economists have a variety of predictions as to when peak oil will occur. Some say the peak will be reached in the next ten to twenty years, while others argue it has already passed.

If the **supply** of oil the Earth yields begins to decline before we have developed enough **renewable, sustainable** energy technologies to **replace** it, an energy crisis will occur. This is not only an environmental **issue**, but it is also a security issue and an economic issue. Because every country in the world requires energy, once the supply of oil begins to decline, the countries will fight over who gets access to that oil. Even more importantly, the **remaining** oil will be monopolized by only a few countries. Oil affects our safety, our economy, and our environment. Two ways for every individual and group to avoid its dangerous effects are to be more energy **efficient** and to encourage the development of renewable energy technology.

(from <http://www.ecomii.com/ecopedia/peak-oil>)

2. Vocabulary: match the highlighted words to their definitions below.

(definitions taken and adapted from www.macmillandictionary.com)

- a) to become less or worse
- b) something that is ~ works well and produces good results by using the available time, money, supplies etc in the most effective way
- c) to remove something from a particular place
- d) a subject that people discuss or argue about, especially relating to society, politics etc
- e) to describe something, or to be about something
- f) still left after other people or things have gone
- g) ~ energy and natural materials replace themselves by natural processes, so that they are never completely used up
- h) an amount or quantity of something that is available to use
- i) capable of continuing for a long time at the same level
- j) to get rid of someone or something, and to put a new person or thing in their place

3. How might our everyday lives have to change as a result of oil shortage? Read the blog below to see some of the products that are made from oil.

The recent environmental disaster of the BP oil gusher in the Gulf of Mexico has many people opening their eyes to the harsh reality (1) our lives are dependent on oil in a major way. For most people, our lifestyle - ranging from our livelihoods (2) our health, are intimately intertwined with oil in ways that far exceed the gas we put into our cars. While gas for our cars is among the top (and most well-known) uses of oil, there are a surprising number of other products that we use every day that are made (3) oil.

Clothing. Clothes made from nylon, polyester, and rayon are all made from oil. Also consider the rubber soles (4) your shoes, plastic buttons and jewelry, and even the stretchy part of your underwear. For a green change, consider wearing your clothes as long (5) possible instead of opting for the latest styles, choose natural fabrics such (6) organic cottons, and avoid clothing with excessive buttons and bling.

Personal Cleaning Items. Bathroom items like soaps, shampoos, conditioner, and even toothpaste and toothbrushes are all made from oil. Instead of buying the name brand products you've always bought, consider organic alternatives. Some (7) the „green“ alternatives are difficult to find on store shelves, so you may need to shop at a green market or order your items online. Be sure to order in bulk to cut down (8) the waste of shipping. There are also numerous recipes online (9) making your own shampoos, soaps, and toothpastes.

Beauty Items. Most of the name-brand make-ups, facial lotions, and creams all are made from oil, including face powder and blush. Consider going natural and letting the world see your face (10) make-up, or purchase eco-friendly make-up products.

Electronic Gadgets. Yep, most of those gadgets that have become so convenient for our lives are not only energy-guzzlers, but they also are made from oil. Think about the plastic covers on items from cell phones, computers, and iPods to more CDs, DVDs, calculators, and cameras. While some of these items are purely „wants“ and can be lived without, others are a seeming necessity (11) many people to earn a living. Consider buying these products used when possible, and also recycle or donate your products if you are making a necessary upgrade.

Medicines. Everything from cough syrup and aspirin (12) bandages are made from oil. For a green approach (13) healthy living, consider letting nature take its course and let your immune system work its magic and run-of-the-mill headaches and colds, or try herbal remedies before turning (14) pharmaceutical solutions.

(adapted from <http://voices.yahoo.com/top-5-surprising-products-made-oil-6163350.html>)

4. Read the text again and fill in the gaps with the right prepositions (one word in each gap)

5. Has anything in the text surprised you? What do you think of the alternatives suggested in the text? Would you be able to follow the advice?

Answer key

a) to decline b) efficient c) to extract d) issue e) refer f) remaining g) renewable h) supply i) sustainable j) to replace

1) that 2) to 3) from 4) of 5) as 6) as 7) of 8) on 9) for 10) without 11) for 12) to 13) to 14) to

Vojáci z Univerzity obrany pomáhali obcím postiženým povodněmi

V červnu Českou republiku zasáhla ničivá povodeň, která si vyžádala celkem 15 lidských životů. Škody se vyšplhaly na desítky miliard korun. Armáda nasadila do boje s velkou vodou a především s jejími následky 10 tisíc vojáků. Na pomoc přispěchali chemici, průzkumníci, dělostřelci, příslušníci aktivních záloh, a také ženisté.

Vojáci stavěli protipovodňové zábrany, odstraňovali škody, zajišťovali přepravu humanitární pomoci, výstavbu provizorního ubytování pro zasahující složky a evakuované osoby, ale také speciální ženijní práce, jako byly úpravy poničených komunikací, demolice objektů, asanační práce apod. Během měsíce června bylo denně nasazeno v průměru 316 vojáků a 56 kusů různé techniky. Nejtěžším dnem se stal 13. červen, kdy v několika krajích pomáhalo celkem 811 vojáků a armáda poskytla 140 kusů různé armádní techniky, především nákladních vozidel a speciálních ženijních zařízení.

Také Univerzita obrany vyslala své pracovníky na pomoc postiženým obcím. Tým ženistů určený pro projektování mostních provizorií odjel z Brna 5. června 2013. „Protože jsme ze začátku nemohli odhadnout počet mostů, které budeme projektovat, byli do týmu zařa-

zeni i studenti, kteří mají dostatečné schopnosti a zkušenosti s používáním příslušného programového vybavení. Zároveň proběhly i koordinační dohovory s geodety v Dobrušce, kteří pro nás zajišťují podklady a zaměření místa stavby,“ upřesnil vedoucí týmu (a také Katedry ženijních technologií) plukovník Pavel Maňas. Nasazení pracovníků Univerzity obrany trvalo téměř dva měsíce, do konce července 2013. S pomocí při povodních mají ženisté z UO bohaté zkušenosti. Také v letech 2002, 2006, 2009 a 2010 stavěli ženisté z vojenské vysoké školy nouzová přemostění.

Kromě vojska se do záchranných a následně i likvidačních prací zapojilo více než 28 tisíc profesionálních a dobrovolných hasičů, policie nasadila 21 tisíc mužů a žen. Význam pomoci ozbrojených složek ocenil v rozhovoru pro předchozí číslo časopisu Listy Univerzity obrany bývalý ministr životního prostředí Tomáš Chalupa. Rovněž současný ministr vnitra Martin Pecina považuje roli ozbrojených složek při pomoci v živelných katastrofách za zcela zásadní. „Tyto složky mají k dispozici techniku a zejména dostatek vycvičených a ochotných profesionálů, kteří pomohou tam, kde je potřeba. A pomohou velmi účinně. Klíčová je pochopitelně úloha Hasičského záchranného sboru, ale pomoc armády i policie je mimořádně důležitá. Zejména při rozsáhlých katastrofách,“ řekl ministr Pecina.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: plk. doc. Ing. Pavel Maňas, Ph.D.

Povodně 2013

- Zápavy v ČR si vyžádaly celkem 15 lidských životů.
- Škody se podle povodňové komise vyšplhají do desítek miliard korun.
- Celkem bylo při záplavách zachráněno přes 600 a evakuováno více než 26 tisíc lidí.
- Armáda nasadila přes 10 tisíc vojáků a 2 tisíce kusů techniky.

Povodně: nejnebezpečnější přírodní jev ve střední Evropě

Povodně jsou v podmínkách České republiky a střední Evropy považovány za přírodní jev nejvíce ohrožující lidskou společnost. V průběhu historie se vyskytla řada extrémních povodní, o kterých se můžeme dozvědět díky zkoumání krajiny, nebo z archivních materiálů.

O síle a rozsahu historických povodní svědčí některé tvary reliéfu jako např. sevřená údolí, rokle, nebo říční nivy. Zdokumentované české povodně sahají přibližně k přelomu 11. a 12. století. Pro Vltavu v Praze byly od roku 1100 shromážděny a vyhodnoceny největší případy povodní. Na Moravě a ve Slezsku jsou analogické záznamy dostupné o něco později, například pro řeku Moravu od roku 1500.

Mediálně známý je případ povodně, která roku 1342 zničila pražský Juditin most. Karlův most, postavený místo něj, byl opakovaně silně poničen v letech 1432, 1845, či 1890. V souvislosti s historickými záznamy se nabízí otázka, zda ve výskytu extrémních povodní existuje nějaká zákonitost, nebo se objevují nahodile. Dosavadní výzkumy naznačují, že velké vody na Vltavě a Labi se objevují v jisté vazbě na pohyb Slunce ve zhruba 180letém cyklu. Během tohoto cyklu se pravděpodobnost výskytu velké povodně postupně snižuje. Z hlediska povodňového nebezpečí je nejhrošších prvních 60 až 70 let. Uvedené informace však bude nutno dále prověřit a nalézt k nim přímá zdůvodnění.

Při posuzování, zda se povodně objevují častěji, než v nedávné minulosti je třeba zohlednit také to, že asi nikdy nebyl přístup k informacím tohoto druhu tak snadný jako v dnešní době. Za příklad mohou posloužit dvě povodňové situace z přivalových srážek – událost na Novojičínsku z června roku 2009 a povodeň na Šardickém potoce z června 1970. Novější událost mají mnozí čtenáři ještě v paměti, vyžádala si 11 obětí a hlášené škody přesáhly dvě miliardy korun. Ještě několik týdnů po této tragické události byla velká voda ve sdělovacích prostředcích tématem číslo jedna. V roce 1970 byla situace jiná. V souvislosti se zaplavením dolu Dukla Šardice se vyšplhal počet obětí na číslo 37. Informace se však v médiích neobjevovaly, což pochopitelně souviselo i s tehdejší režimem. Komunistické garnituře se takové negativní zprávy příliš nehodily, a tak tisk buď mlčel, nebo referoval jen v omezené míře.

Text: Mgr. Antonín Malý,
Český hydrometeorologický ústav

Setkali jsme se s bývalými absolventy při smysluplné práci

V červnu a červenci letošního roku pomáhala obcím postiženým velkou vodou také projektová skupina příslušníků Univerzity obrany z Katedry ženíjních technologií. Vedoucí projekčního týmu plukovník Pavel Maňas v rozhovoru hovoří o problémech, se kterými se skupina ženistů potýkala, a také o setkání s bývalými absolventy UO.

Kde letos začala vaše pomoc?

Letos jsme práci zahajovali v Jaroměři (Královéhradecký kraj), kde uvažovali o náhradním přemostění, které by nahradilo poškozenou železnou lávku. Pomoc armády při stavbě náhradního přemostění zde nakonec nebyla potřeba, neboť se místní samospráva po důkladném zvážení všech argumentů rozhodla pro komplexní řešení spojené i s rekonstrukcí mostu. Následovala příprava mostů ve Středočeském kraji, na přelomu června a července v obci Nový Knín a od poloviny července ve Velkých Čičovicích a Zadní Třebáně nedaleko od Prahy a v Chlumu u Sedlčan a Červeném Hrádku u Sedlčan.

Můžete blíže popsat úkoly, které plnila vaše skupina?

Náš projekční tým byl součástí úkolového uskupení ženíjního vojska určeného k likvidaci a odstraňování následků povodní. Úkolem našeho týmu bylo připravit projektovou dokumentaci ke stavbě náhradních přemostění podle požadavků krizových štábů postižených krajů. Přitom jsme velmi úzce spolupracovali se Situačním centrem Ministerstva dopravy a pracovníky jeho bezpečnostního odboru, dále s geodety v Dobrušce a Správou státních hmotných rezerv. K tomu jsme ještě vykonávali činnosti spojené s rekognoskací postižených lokalit, kde žádali o náhradní přemostění (ve prospěch Situačního centra Ministerstva dopravy), aby mohlo být co nejkvalifikovaněji rozhodnuto o stavbě náhradního přemostění. Podle situace jsme se ještě podíleli jako stavební dozor přímo na stavbě mostu.

Přemostění jste projektovali i po povodních minulých let, co bylo příznačné pro tyto letošní?

Letošní povodně, dá se říci, byly charakteristické tím, že jsme stavěli náhradní přemostění na velmi malých tocích. Na komunikacích nižší třídy, kde bylo velmi málo místa ke stavbě, jak z hlediska šířky komunikace, tak i volného prostoru pro skládku materiálu a manipulaci s mostními díly.

Které přemostění vám letos činilo největší obtíže?

Velmi komplikovaná byla stavba mostu v Novém Kníně, kde jsme s mostem po vysunutí přes vodu museli poměrně složitě mani-

pulovat. Také stavba mostu v Chlumu u Sedlčan byla složitá. Museli jsme jej stavět bez vysouvání, přímo nad přemostěním poškozené výpusti z rybníka. Místo pro manipulaci s díly jsme vyměřovali pomalu na centimetry.

Dle svých informací jste se setkal i s bývalými absolventy Univerzity obrany?

Ano, rád bych zmínil i jeden pro mě osobně velmi důležitý moment, a to bylo právě setkání s bývalými absolventy naší katedry při velmi smysluplné práci. Jsem velmi hrdý na jejich práci a na to, jak se dokážou vyrovnat s technickými problémy, které se během stavby objevily. Cítím v tom určitou stopu, kterou v nich zanechal technické vzdělání na naší alma mater, soulad mezi potřebami vojenské praxe a toho, v čem naše studenty vzděláváme.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: archiv ČHMÚ

Protipovodňová opatření

Lze se ubránit povodním? Správná odpověď zní: nikoliv. Povodním vzniklých z dlouhotrvajících plošně rozsáhlých srážek, z intenzivních dešťů za bouřek, nebo tání velkého množství sněhu nelze předejít. Je však možné se na velkou vodu připravit a minimalizovat škody a oběti.

Existuje řada možností, jak se bránit. Protipovodňová opatření mohou mít charakter technický, organizačně-informační, legislativní apod. Mezi opatření technická řadíme mj. pozemkové protierozní úpravy, úpravy a údržbu koryt včetně výstavby ohrázení, výstavbu a optimalizaci manipulačních řádů vodních děl, suchých nádrží, výstavbu odlehčovacích kanálů, přečerpávacích stanic apod. Jakékoliv aktivity na poli protipovodňové ochrany by měly vycházet z poznatků načerpaných v minulosti. Je nutno dobře rozvážit, kam se nám vyplatí (pro zvýšení bezpečnosti lidí a ochrany jejich majetku) nejvíce investovat.

Protipovodňová ochrana začíná pozorováním a vyhodnocením dat o srážkách, průtocích ve vodních tocích a dalších veličin. Na tuto činnost navazuje provoz meteorologických a hydrologických předpovědních pracovišť, které na základě aktuálního vývoje situace a historických zkušeností vydávají předpověď „kdy, kde a kolik“ vody poteče. Obě zmíněné aktivity u nás zajišťuje Český hydrometeorologický ústav. Dále jsou zde dispečinky správců

toků a vodních děl, které v určitých případech mohou významnou část povodňové vlny zachytit přehradami. Všechny klíčové informace jsou předávány nejen veřejnosti, ale také lidem zodpovědným za zvládnání povodně – představitelům obcí, hasičskému záchrannému sboru, politikům...

Na základě zkušeností minulých jsou navrhovány mosty, přehrady, koryta toků, rybníky, násypy železničních i silničních komunikací tak, aby co nejlépe sloužily a nezhoršovaly situaci v případě velkých povodní. Jsou vytvářeny mapy záplavových oblastí, na které navazují grafické výstupy zobrazující, jaké škody by povodeň určité velikosti napáchala. Kraje i obce disponují protipovodňovými plány, můžeme je připodobnit ke kuchařce, která pomáhá urychlit rozhodování v kritických chvílích a vyvarovat se bolestivých přehmatů. Důležitou součástí obrany proti povodním, zvláště v případě vypořádání se s jejich následky, je Armáda České republiky. Díky profesionalitě, organizovanosti, fyzické zdatnosti a technickému zázemí je pomoc vojáků v mimořádných situacích nejen vítaná, ale i čím dál tím více nezastupitelná.

Text: Mgr. Antonín Malý,
Český hydrometeorologický ústav
Foto: archiv ČHMÚ, obec Chomýž

Sladké státnice na Katedře systémů PVO

Vyvrcholení studia proběhlo tento rok na Katedře systémů PVO Fakulty vojenských technologií ve třetím červencovém týdnu roku 2013. Své studium ukončili jak vojenští studenti bakalářského, tak magisterského studijního programu v obou modulech – systémy velení a řízení, resp. technické zabezpečení systémů velení a řízení v PVO.

Dále ukončil studium jeden zahraniční student z Ruské federace v civilní formě studia. Před státními zkušebními komisemi obhajoval své práce, a odpovídalo na otázky závěrečných zkoušek celkem 10 studentů nadstavbového magisterského studia a 4 studenti bakalářského studia. Bakalářské a diplomové práce oponovali nejen členové katedry samotné, ale i externí spolupracovníci, specialisté vojska protivzdušné obrany na Generálním štábu AČR a experti na danou oblast z jiné katedry. Tím se podle našeho názoru nejen rozšířilo spektrum povědomosti o práci na katedře, ale objektivizovalo se také zhodnocení závěrečných prací.

Nejen vyhodnocení prací, nýbrž i jejich samotná tvorba byla v několika případech realizována v kooperaci s dalšími pracovišti Univerzity obrany. Například bakalářskou práci s tématem možného nasazení a ničení bezpilotních prostředků vedl pro naši katedru specialista v oblasti zpravodajství pplk. gšt.

Ing. Ivo Pikner, Ph.D. z Katedry celoživotního vzdělávání. Simulace ničení vzdušných cílů byla modelována na Katedře letecké a raketové techniky, za což patří poděkování panu Ing. Juraji Hubovi, Ph.D.. Velmi kladně rovněž hodnotím spolupráci s Katedrou zbraní a munice, a to zejména vstřícný přístup při konzultacích pánů doc. Ing. Stanislava Beera, CSc. a doc. Ing. Jana Komendy, CSc. Pan pplk. Ing. Roman Víttek, Ph.D. pak se svými spolupracovníky z této katedry zabezpečili a realizovali střelecký experiment, čímž byly simulační výpočty verifikovány a závěrečná práce jedné z diplomantek významně zhodnocena.

Za pozitivum lze považovat fakt, že témata závěrečných prací studentů modulu „Velení a řízení v PVO“ byla většinou směřována do oblasti praktické aplikace ve Vzdušných silách AČR, resp. podporovala oblasti, ve kterých katedra realizuje svoji vědecko-výzkumnou a expertní činnost. Studenti „technického“ modulu pak rozpracovali poznatky kybernetiky a mechatroniky, které tvoří teoretická východiska studijního oboru naší katedry.

Po skončení SZZ nás čekalo překvapení. Bakaláři přinesli „Dort katedry PVO“. Na sladké teče za letošními státnicemi jsme si pak všichni společně pochutnali!

Text a foto: Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.

Ilustrační foto: dr. Pavel Pazdera

Přijímačky už jsou za námi

Včera se mi rozdrnčel telefon a na displeji svítila návštěvní místnost. Po zvednutí sluchátka se mě milý dívčí hlas zeptal, zda by se ještě mohla přihlásit ke studiu na příští akademický rok. Odvětil jsem jí: „Milá slečno, my už máme po přijímačkách.“

A skutečně tomu tak je. V těchto dnech děkani vyřizují poslední odvolání těch, kterým se zdál verdikt o nepřijetí ke studiu příliš přísný. A jak vlastně celé přijímací řízení dopadlo?

Na počátku bylo bezmála 2 900 přihlášek. Ze zkušenosti ale už vím, že toto číslo nám o skutečném počtu zájemců o studium moc neřekne. A opravdu – k přijímacím zkouškám se dostavily pouze dvě třetiny těch, kteří si přihlášku podali. U vojenského prezenčního studia, které je z hlediska oprávněnosti další existence školy rozhodující, jich nepřišla ani polovina. Budoucí maturanti si podávají hned několik přihlášek na vysokou školu a po maturitě se teprve rozhodnou, kam půjdou.

Ale i v těchto nižších počtech bylo z čeho vybírat. Zaměřím se dále pouze na již zmiňovanou kategorii budoucích vojáků z povolání, tedy uchazečů do bakalářského vojenského prezenčního studia, v případě Hradce Králové do souvislého magisterského studia.

Pomyslné žezlo vítězů si z tohoto „klání“ odnesla Fakulta ekonomiky a managementu, které se podařil přímo husarský kousek. Napl-

níla směrná čísla v obou vypsáních oborech, a to dokonce v průměru na 150 %. Druhý stupeň patřil Fakultě vojenských technologií. Tě se podařilo naplnit směrná čísla u osmi z jedenácti studijních oborů. U tří z nich dokonce na více než 200 % – u bojových a speciálních vozidel, zbraní a munice a ženijních technologií. Nejnižší zájem byl už tradičně o studium radiolokace, kam bylo přijato pouze 3/4 směrného čísla. Nenaplněny zůstaly i obory automatizované systémy velení a řízení a letecké elektrotechnické systémy, které byly shodně naplněny pouze na 90 %. Černý Petr zůstal Fakultě vojenského zdravotnictví. Ale abychom byli spravedliví. V bakalářském studiu do studijního oboru zdravotnický záchranář přijímali jen každého osmého uchazeče a směrné číslo naplnili téměř na dvojnásobek. Katastrofální situace byla u vojenských farmaceutů a vojenských zubních lékařů. Vojenští zubní lékaři drží dvě priority. V tomto oboru je největší převis zájemců – k přijímacím zkouškám se dostavilo devětkrát (!) více uchazečů, než fakulta mohla přijmout, avšak směrné číslo bylo nakonec naplněno pouze z jedné třetiny.

Sítem přijímaček tak prošly plně čtyři stovky potenciálních nových vojáků. Prvního srpna nastoupilo k absolvování základního výcviku ve Vyškově 303 budoucích studentů UO. Držíme jim palce, ať škola naplní jejich očekávání a ať za příslušný počet let (tři, pět, nebo dokonce šest u budoucích lékařů) se s nimi setkáme na vyřazení.

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc., vedoucí studijního oddělení UO

Zemřel generál Činčár

Ve věku 92 let dne 10. srpna 2013 zemřel veterán druhé světové války a čestný předseda Společnosti Ludvíka Svobody generálporučík ve výslužbě Jozef Činčár. Za války se zúčastnil 6 bojových letů jako palubní střelec bitevního letounu Il-2. Poté sloužil u čs. letectva, v roce 1961 se stal velitelem 2. sboru protivzdušné obrany v Brně a od roku 1969 byl náčelníkem letectva a vojsk protivzdušné obrany státu – zástupcem ministra národní obrany. Generál Jozef Činčár byl inspirátorem vzniku Společnosti Ludvíka Svobody (2004), jejím spoluzakladatelem a předsdou. V Brně působí odbočka občanského sdružení SLS a při Univerzitě obrany Historická skupina Ludvíka Svobody.

Nástup nových studentů Univerzity obrany na základní výcvik do Vyškova

První srpnový den nastoupilo 303 budoucích studentů Univerzity obrany v Brně k absolvování dvouměsíčního základního výcviku u Velitelství výcviku – Vojské akademie Vyškov.

Nové vojáky z povolání – budoucí studenty Univerzity obrany – čeká ve vyškovském armádním výcvikovém zařízení fyzicky, psychicky i časově náročný výcvik, který představuje počáteční etapu přípravy vojáka v činné službě Armády České republiky. Cílem základního výcviku je naučit vojáka základní práva a povinnosti, zvládnout základní činnosti potřebné k boji a přežití na bojišti, obsluhu a střelbu z ručních zbraní, a také vytvo-

řit fyzické a psychické předpoklady pro výkon služby profesionálního vojáka.

Vojenský výcvik je rozdělen do čtyř fází, které v sobě zahrnují formování základních návyků vojáka, vytvoření schopnosti ovládat svoji zbraň a komplexní taktický výcvik na úrovni jednotlivce. Každá fáze je zakončena zkouškou, v níž se posuzují průběžné výsledky dosažené ve výcviku i výsledky fázových testů.

Noví vojáci si průběh prvního dne po-

chvalovali a vyjadřovali obecnou spokojenost s péčí, kterou jim výcvikové středisko armády v prvním dnu poskytlo. Jak shodně uvedli vojín Libor Drábek a Michal Dostál, kteří při rozhovoru náhodně zjistili, že jsou oba přijati na stejný obor Letecká a raketová technika, zatím všechno běží podle jejich očekávání, bez jakýchkoliv problémů. Zahájení výcviku však bude pro nastupující vojáky náročnou prověrkou jejich fyzických a psychických sil. Na tvářích některých nováčků bylo znát jisté napjaté očekávání, co přinesou příští dny, ale všichni dávali najevo pevné přesvědčení, že náročné úkoly zvládnou se ctí. Budeme jim tedy přát náročné a spravedlivé velitele, kteří jim pomohou překonat všechny nástrahy základního výcviku a šťastný vstup do kariéry profesionálního vojáka, kterou si sami dobrovolně zvolili.

Text a foto: pplk. RSDr. Vladimír Šidla, CSc.

Vojenská příprava studentů je základní podmínkou přípravy na budoucí kariéru

Dne 6. srpna 2013 se uskutečnila beseda velení Univerzity obrany s budoucími studenty školy, kteří nyní absolvují dvouměsíční základní přípravu u Velitelství výcviku – Vojské akademie ve Vyškově.

S budoucími studenty univerzity se v odpoledních hodinách ve vyškovském armádním výcvikovém zařízení setkali za Univerzitu obrany zástupce rektora plukovník gšt. Josef Trojan, proděkaní všech fakult a zástupci vybraných složek školy. Setkání zahájil plukovník gšt. Trojan, který seznámil budoucí studenty se systémem vojenské přípravy, která je nedílnou součástí studia a zahrnuje jak požadavky plynoucí z každodenního života vojáka, tak i požadavky spojené s výchovou vojenského profesionála, připravujícího se v rámci studia na svoji další kariéru.

Po absolvování základní přípravy čekají budoucí studenti univerzity čtyři části důstojnického kurzu - týdenní na Univerzitě obrany na začátku prvního semestru, sedmítýdenní po skončení prvního ročníku a šestitýdenní na konci druhého ročníku (oba u Velitelství výcviku – Vojské akademie ve Vyškově) a nakonec dvou až třítýdenní část v průběhu třetího ročníku u vojenských útvarů a zařízení AČR. V průběhu jednotlivých semestrů budou mít studenti vojensko-odbornou přípravu, kterou budou zabezpečovat školní prapore. V Brně bude tato příprava soustředěna především do pondělních odpoledních hodin a bude obsahovat teoretickou část (základní řády, velitelská a metodická příprava, velení a štábní služba, hodnocení a rozbor kázně, organizace přípravy do služeb, ochrana utajovaných informací, seznámení s dokumentací na stupni rota atd.) a také praktickou přípravu (především pořadovou, střeleckou, taktickou, topografickou a spojovací přípravu, ochranu proti zbraním hromadného ničení a velitelskou činnost).

Za jednotlivé fakulty školy vystoupili jejich proděkaní. Například podplukovník Jaroslav Kozúbek z Fakulty ekonomiky a managementu podtrhl význam vojenské přípravy budoucích studentů, ale současně uvedl, že akade-

mický titul si studenti zaslouží především tím, že se stanou vzdělanými profesionály. „Rozhodující je první ročník, budoucnost leží před vámi a záleží především na vašich výsledcích ve studiu,“ prohlásil. Následně zástupce Centra jazykové přípravy dr. Ševčíková seznámila přítomné se systémem jazykové přípravy na Univerzitě obrany. Doc. František Vižďa a doc. Šárka Mayerová z Katedry matematiky a fyziky Fakulty vojenských technologií pak studentům nabídli možnost studovat jejich předměty v anglickém jazyce.

Závěrem vedoucí oddělení vnějších vztahů podplukovník Vladimír Šidla představil brožuru „Průvodce studenta prvního ročníku“, kterou budoucí studenti brněnských fakult obdrželi na místě. Jejím cílem je návodovým způsobem napomoci studentům orientovat se v prvních dnech na Univerzitě obrany a poskytnout všechny potřebné informace, které studenti budou potřebovat k plnému a rychlému zapojení se do života školy. „Plňte si své studijní a služební povinnosti řádně a zodpovědně. Věřím, že dokážete využít všech vašich schopností v přípravě na povolání, které jste si sami dobrovolně zvolili,“ uvedl na závěr setkání zástupce rektora plukovník gšt. Trojan.

Text a foto: pplk. RSDr. Vladimír Šidla, CSc.

Názor: Aktivní dovolená nebo odpočinek?

Po ukončení akademického roku nastává pro studenty vojenského studia čas určený k oddechu, k načerpání nových sil. Trávení těchto čtyř týdnů rádné dovolené se u každého z nás liší právě tak, jak rozdílné jsou naše povahy a přístup k životu. Výběr letní dovolené je ovlivňován kromě jiného i finanční náročností zvolené varianty a v neposlední řadě i počasím, která zvláště v posledních letech nepřeje letním radovánkám.

Já se během této krátké pauzy většinou zkouším dohnat všechno, co jsem během uplynulého roku zanedbala, anebo na co mi nezbyl volný čas. Snažím se co nejvíce věnovat rodině a kamarádům. Zpravidla trávím horké letní dny s přáteli, které nevidám tak často, jak bych si přála, a navštěvuji širší okruh příbuzenstva. Bohužel mám i spoustu povinností,

kteří jsem slíbila splnit pod vlivem euforie z blížícího se měsíce prázdnin. Nejčastěji v záchvatu blahosklonnosti slíbím rodičům pomoc na zahradě a se zpracováním sezónního ovoce, anebo přátelům a známým doučování cizích jazyků. Dopadá to tak, že v konečném důsledku mám plně nabitý program.

Pokud počasí dovolí, nejraději trávím čas u vody. Na koupališti i u jezera. A pokud není zrovna slunečno, nezbyvá mi, než cestovat k moři. Letos mám v plánu navštívit Maroko. U ležení na pláži a lenošení určitě nezůstane – vždyť pořád je co objevovat!

Text: Bc. Petra Pastorková

Fejeton

Studená skvrna na teplém létě

Zavřel jsem oči a představil si, že přichází léto a tím i dovolená. Husí kůže mi pokryla celé tělo. Počasí, při kterém i tričko na těle působí jak svetr v sauně, rozhodně nevyhledávám. Horší je, že to počasí za vámi leze všude a vůbec mu nevádí, že vám nedá spát. Upřímně obdivuji lidi, kteří jsou schopni odjet za sluncem k moři a na pláži se vyvalit jak vyplavené velryby.

To mě přivádí k myšlence dovolené. Jistě, těšíme se na ni, modlíme se za ni, utrácíme peníze na studium svých dětí jen proto, abychom mohli podstoupit rituál každoroční krátkodobé emigrace. Stačí už jen rozhodnout s kým a jak se na místo určení dopravit. Hlavně nezapomenout některého člena rodiny doma. Mohl by si totiž to volno užít u televize mnohem více než vy, pokrytí tukem s faktorem sedmdesát, někde u moře.

Oči jsem pomalu otevřel a s hrůzou zjistil, že zavřít je nemělo vůbec smysl. Dovolená se blížila a bylo třeba začít vážně přemýšlet nad tím, ve kterém státě se nechám okrást tentokrát.

Text: des. Filip Hoška

ANKETA

Dovolená doma nebo ve světě?

V minulých letech bylo přáním Čechů objevování exotických zákoutí světa, dnes se zdá, že se zájem přesouvá zpět do České republiky. Naše země v srdci Evropy je atraktivní zejména velkým množstvím historických památek a skvělými podmínkami pro turistiku a cyklistiku. V letních měsících nabízí mnoho možností sportovního a kulturního vyžití a v zimě zase rekreaci v lázních nebo v lyžařských areálech a poznávání krajiny na běžkách. Kladný vztah k dovolené v ČR vyjádřili i studenti, kteří se zúčastnili naší ankety.

Hana Kladivová, 23 let

Dovolenou trávím raději v ČR, než v zahraničí. Ne, že bych byla líná mluvit cizím jazykem, ale je tu tak krásná příroda jako nikde

jinde na světě a neustále je co objevovat. Hlavně ty lesy a kopce – když jsou na jaře pěkně zelené, nebo na podzim zase pestrobarevné.

Lubomír Pauch, 21 let

I když mám zkušenosti s cestováním v zahraničí, především po Francii, přeci jen dávám přednost dovolené v České republice.

Mám hluboký vztah k historii a cyklistice, každý rok proto s kamarády podnikáme cesty do Orlických hor i do Jeseníků za pozůstatky československého opevnění. Navíc pocházím z tzv. Českého ráje, a tak rád na kole navštěvuji zámky, hrady i přírodní krásy Čech. Česká republika je přes svou poměrně malou velikost bohatá na památky a historii, a když člověk hledá, pak najde i spoustu příjemných míst v přírodě, kde může mít svůj klid.

Stanislav Vaněk, 22 let

Jelikož mám dovolenou nejraději v letních měsících, snažím se zůstat v republice, protože je krásně tady, stejně jako jinde. Mám rád

cestování, ale jiným způsobem. Již dlouho plánuji cestu do východních zemí na motocyklu. Přednost dávám zemím s mírným klimatickým pásmem. Myslím, že není třeba jet z naší země, kde je vedro, do míst, kde je ještě větší. Tento rok je naplánované Slovensko – týden ve Vysokých Tatrách, s partou známých a rodinou.

Ptala se: Iva Smotlachová

Foto: autorka, archiv Stanislava Vaňka a Hany Kladivové

Wroclaw se velmi podobá Brnu

V rámci programu Erasmus mi bylo umožněno vycestovat v jarním semestru 2013 na studijní pobyt na The General Tadeusz Kosciuszko Military of Land Forces do polské Wroclawi.

K rozhodnutí vyjet studovat alespoň na semestr do zahraničí mě vedlo více důvodů. Zahraniční studijní pobyt jsem považoval (a po absolvování pobytu se mi mé předpoklady potvrdily) za skvělou možnost rozšíření odborných znalostí, získání zkušeností ze zahraniční spolupráce ve vojenském prostředí

a dále jako dobrou příležitost navázat zajímavé kontakty s kolegy ze zahraničních vojenských vysokých škol a díky tomu si rozšířit kulturní i profesní obzory. Samozřejmě jsem byl také motivován možností zlepšení jazykových dovedností, což jsem od výuky v anglickém jazyce očekával.

Kvalita vyučujících a technického zabezpečení výuky je na Academy of Land Forces na velmi podobné úrovni jako na UO. Nabídka předmětů považuji za velmi zajímavou a přínosnou (zejména pro studenty studijního programu vojenský management). Poskytované informace, kulturní program a celková spolupráce se zástupci akademie jsou na velmi vysoké úrovni. V areálu akademie se nachází také řada sportovišť, včetně krytého plaveckého bazénu, které jsou pro všechny studenty zdarma k využití. Wroclaw je nádherné město, svou velikostí, historickým centrem i nabídkou kulturního vyžití se velmi podobá Brnu, dokonce ho možná i v mnoha ohledech předčí.

Studijní pobyt na Akademii pozemních sil gen. Tadeusze Kościuszka mě obohatil novými odbornými vědomostmi, pomohl mi zlepšit

znalost anglického jazyka (především úroveň prezentace v AJ, ale i konverzační dovednosti), mimoto jsem absolvoval také základní kurz polského jazyka. Rozšíření odborných znalostí bylo dosaženo prostřednictvím studia předmětů z oblasti vojenství a bezpečnosti. V neposlední řadě mi pobyt přinesl mnoho nových přátel z řad kadetů i civilních studentů z Rakouska, Rumunska, Slovinska či Polska. Opravdu věřím, že získané vědomosti a zkušenosti uplatním při dalším studiu na UO a že mi také pomohou při zpracování mé diplomové práce.

Text a foto: rtn. Bc. Michal Formánek

Rakousko je země s odlišnou mentalitou

Student oboru velitel průzkumných jednotek Univerzity obrany Martin Čutta se v letním semestru třetího ročníku zúčastnil výměnného programu Erasmus na rakouské vojenské akademii Marie Terezie (TMA).

V rozhovoru níže si můžete přečíst, proč se přihlásil na Erasmus právě na akademii Marie Terezie ve Wiener Neustadtu a jaké jsou jeho dojmy z tohoto pobytu.

Martine, vydal ses v posledním semestru bakalářského cyklu do zahraničí studovat

taktiku rakouského Bundesheeru. Proč zrovna Rakousko?

Do Rakouska jsem chtěl jet hned z několika důvodů. Jednak jsem chtěl zažít, jaké je to studovat konkrétně na této vojenské akademii, nejen kvůli kontaktům a jazyku. A také jsem se chtěl seznámit s taktikou armády, která je primárně nasazovaná v operacích na podporu míru pod mandátem OSN.

Jak bys popsal prostředí akademie a samotné Vídeňské Nové Město?

Studijní prostředí akademie je „nasáklé“ tradicí. Přednášky a semináře probíhají v budově renovovaného zámku z 12. století. V této budově je přístup na internet, jídelna, a bydlení pro studenty 2. a 3. ročníku. Já jsem byl in-

tegrován do 1. ročníku a bydlel jsem po osmi v budově podobající se vyškovské B16. Posilovna, venkovní bazén a sportovní areál jsou součástí vybavení akademie. Wiener Neustadt je padesátitísícové město s nákupním centrem na předměstí, kde se dá pořídit vše potřebné

Jak probíhal tvůj studijní den?

Podle rozvrhu. Obvykle mezi 6:30 až 7:00 se konala snídaně, pak probíhal nástup, od 8:00 byl začátek školy, okolo 11:15 oběd, pak následoval 12:30 odpolední blok, v 16:15 večere a pak 16:45 ještě večerní blok. „Padla“ nastalo až v 18:15. Oproti UO nezvyk. Co se týče předmětů: angličtina, arabština, a dva moduly z taktiky, jeden na téma útok a druhý na téma boj na zdrženou. Celá výuka probíhala v němčině a každý den jsem se účastnil povinné výuky tělocviku.

Pro koho je studium na TMA vhodné?

Pro důstojníky čekatele, pro kohokoli, kdo upřednostňuje odborný rozvoj před „dobrým bidlem“. ERASMUS na TMA je po odborné stránce vhodný pro každého, kdo to s armádou myslí vážně.

Co spolužáci, nadřízení a Rakušané obecně?

Paráda. Všichni byli moc nápomocní a kamarádští, mám na co vzpomínat. Nadřízení mi vycházeli vstříc. A co se týká Rakušanů obecně, mají rádi pořádek, a jsou vždy ochotni nasměrovat nebo poradit. Málo se mračí, hodně smějí. Rakousko je země s odlišnou mentalitou a přístupem. Líbilo se mi tam.

**Text: pracovníci FEM UO
Foto: por. Martin Čutta**

Hlemýždí polévka je chuťově opravdu skvělá

aneb cvičení „COALITION 2013“

Ve dnech 24. až 29. března 2013 se podplukovník David Čep (K-111) účastnil fáze plánování cvičení „COALITION 2013“, působil v Paříži jako pozorovatel na základě zvacího dopisu hlavního organizátora cvičení plukovníka Jean Marc Ozenne. V rozhovoru podplukovník Čep, který ve Francii nebyl letos rozhodně poprvé, mimo jiné prozradí, zda je tato jižní země skutečně gastronomickým rájem, jak se o ní tvrdí.

Mohl byste čtenářům krátce přiblížit vaši zahraniční cestu z hlediska studijního?

Cvičení „COALITION 2013“ bylo již desáté v řadě a takřka na každém kroku bylo vidět význam, který je této akci přikládán. Výstupy z cvičení a poskytnuté studijní opory společně s konzultacemi s pedagogy a studenty, kteří působí na Válečné škole, budou uplatněny ve výuce nejen v příštích kurzech pro vyšší důstojníky, ale i pro kurzy Generálního štábu.

Co jste v Paříži kromě vojenské školy navštívil?

Společně s dalšími zahraničními kolegy jsem už poněkolkrát navštívil „Les Invalides“ (vojenské muzeum s hrobkou Napoleona) a konečně jsem se také vyškřábal na 200 metrů vysokou věž „Montparnasse“, z které je neskutečně krásný výhled na všechny dominanty Paříže.

Jaký největší zážitek jste si z cesty odnesl?

Jelikož se nejednalo o mou první cestu do Francie, tak asi největším zážitkem bylo setkání s mým bývalým učitelem z École d'état-major (štábní škola) z Compiègne, kterou jsem absolvoval v roce 2003/2004.

Spolupráce FVT s Tureckou leteckou akademií

Poslední půlrok byl na Katedře letecké a raketové techniky ve znamení značného úsilí, zaměřeného na získání kontaktů a rozvoj spolupráce s odpovídajícími pracovišti na Akademii tureckých vzdušných sil v Istanbulu.

Díky kontaktům prorektora Univerzity obrany plk. gšt. Miloslava Bauera se situace pomalu začala obracet v náš prospěch. Prvním odvážným průzkumníkem se stal doktorand,

Jaká je podle vás povaha Francouzů? Říká se o nich, že nejsou moc milí a neradi se učí cizí jazyky. Je to pravda?

Co se týká vojáků, tak jejich vysoká vstřícnost a profesionalita byla po dobu cvičení všudypřítomná. Je známo, že jsou Francouzi hrdí na své kořeny a tradice. Pokud cizinec projeví alespoň snahu mluvit francouzsky, získává okamžitě body na svou stranu, protože Francouzi jsou neskutečně hrdí na svůj mateřský jazyk a ochota učit se jinému jazyku není všeobecně příliš velká.

Máte rád francouzskou gastronomii?

Gastronomie ve Francii i díky přístěhovalcům neskutečně rozkvetla. Je to vidět i ve výběru jídel ve vojenské jídelně, kde si můžete vybrat mezi rybou, skopovým, vepřovým nebo kuřecím masem. Rozdíl mezi kebabem nebo couscous ve Francii a například v Čechách je také pořád velký. Hlemýždí polévka vás určitě nezaujme svou barvou, ale chuťově je opravdu skvělá. A tak bych mohl pokračovat dál přes dary moře, různé druhy předkrmů, salátů, dezertů, vynikajících sýrů a skončil bych u vín. Nesmím zapomenout ani na lahodný jablečný nápoj „cider“ a na crepes (palačinky), které se dělají jak na slad-

ko, tak i na slano – s ovocem, se sýrem nebo se šunkou.

Plánujete navštívit Francii i v dalším akademickém roce?

Rád bych. Snažím se každý rok, abych se do Francie podíval, ať už soukromě nebo služebně. Mám rád tuto zem a její, sice těžký, ale krásný jazyk. Navíc tam mám pár přátel, se kterými jsem neustále v kontaktu.

**Text: rtn. Bc. Jiřina Polcrová,
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: pplk. Ing. David Čep**

Cvičení „COALITION 2013“

Cvičení se konalo v rámci 20. kurzu generála de Lafayette na L'École de Guerre v Paříži v průběhu 10 měsíčního studijního programu po dobu 3 týdnů do 12. dubna 2013. Nechyběla řada penzionovaných vyšších francouzských důstojníků, v čele se dvěma generály, kteří působili jako poradci, dále zahraniční delegace, stážisté a pozorovatelé z vojenských škol (např. z Belgie, Tuniska, Švédska či Portugalska). Odborníci z civilních vysokých škol a různých institutů zajišťovali mediální, diplomatické a politické aspekty cvičení. Celkem se jednalo o cca 500 účastníků.

Lafayette na L'École de Guerre

Francouzskou instituci vojenského terciálního vzdělávání L'École de Guerre lze považovat za nástupkyni bývalé Collège de Défense interarmées. Vznikla fúzí čtyř vzdělávacích institucí hlavních složek armády, která proběhla v roce 1993. Jako součást École Militaire (Vojenské vysoké školy sídlící v Paříži) je L'École de Guerre podřízena francouzskému náčelníkovi generálního štábu. Jsou zde vzdělávání mladší důstojníci. Docházka do školy je obvykle nezbytným krokem k dosažení vyšších důstojnických pozic. Hlavní důraz je při výuce kladen na otázky spolupráce v době válečných konfliktů, mezinárodní vztahy a strategii plánování.

(Pokračování na str. 17)

(Dokončení ze str. 16)

příslušník katedry letecké a raketové techniky Václav Tríska. pár dnů v Istanbulu a kpt. Kemal Bayrakceken na K-204 v Brně.

Inženýr Tríska měl možnost se zúčastnit mezinárodní konference RAST (Recent Advances in Space Technologies), která byla zaměřena na projektování a zkoušení satelitní techniky, určené především pro vojenské využití. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že problematika satelitů je na TAFA v poměrně velkém rozsahu vyučována a v rámci vědecké práce se rovněž nejedná o zanedbatelnou aktivitu. Pro Václava Trísku byl pobyt nezapomenutelný určitě nejen tím, že pronikl do lůna významné zahraniční vojenské letecké školy, ale i kvůli tomu, že jeho pobyt probíhal v době poměrně tvrdých protivládních demonstrací. Zkusil si v praxi překonávání barikád, a poznal rovněž, byť našťastí v omezené míře, chuť slzového plynu.

Ve stejné době trávil svůj výukový pobyt na naší katedře kpt. Bayrakceken. Prvním překvapením pro nás bylo především to, že do České republiky přivezl také svoji početnou rodinu, tj. manželku a tři děti, z nichž nejmladšímu synovi byly pouhé čtyři měsíce. Jak se však ukázalo, všichni snášeli cestování i pobyt velmi dobře a v žádném případě nebyli kpt. Bayrakcekenovi na obtíž při plnění jeho poslání na Univerzitě obrany. Kapitán strávil na přednáškách a v diskuzích na Katedře letecké a raketové techniky celý týden a navštívil také katedry 205, 206 a 110 (FEM). Ve volném čase se za doprovodu inženýra Štefaňáka seznámil s Brnem a jeho pamětihodnostmi a jedno odpoledne bylo věnováno výletu na Pálavu a do vinařské oblasti v okolí Velkých Pavlovic. Největším zážitkem pro celou rodinu

byl zřejmě pohled z místní rozhledny na zvlněnou zelenou krajinu, plnou vinohradů a meruňkových sadů. V této souvislosti je nutno poděkovat inženýru Juraji Hubovi z K-204, který po celou dobu pobytu tureckého hosta doprovázel.

Dalším příslušníkem Turkish Air Force Academy, který pobyl na katedře letecké a raketové techniky, byl specialista na satelitní techniku, mjr. Mansur Celebi. Ten přijel do Brna 1. 7. a zůstal zde do 5. 7. 2013. Byl to právě major Celebi, který nám v rámci své přednášky na katedře vnukl myšlenku na širší odbornou spolupráci. Ta se týká oblasti satelitní techniky, což se může zdát, s ohledem na odborné zaměření K-204, poněkud zvláštní. V této souvislosti je třeba představit, že studenti turecké školy vytvářejí v rámci výuky výzkumné týmy, které navrhují své vlastní satelity, a s těmito se pak zúčastňují domácích i mezinárodních soutěží. Takový studentský „satelit“ určitě nekrouží kolem Země a neplní úkoly vojenské povahy. Je to zařízení, které je vyneseno do výšky třeba jen 500 metrů, ze které se pak pomalu snáší na padáku k zemi. V průběhu této letové fáze však musí být schopno telemetrickou cestou získat potřebné

informace pro řízení sestupu, splnit řadu dílčích úkolů a především pak, podle předem naprogramovaného letu, přistát co nejpřesněji do stanoveného místa. Základním problémem pro tureckou stranu je, jak dostat satelit do požadované výšky. Zatím se tak děje například pomocí balonu. Naši turečtí kolegové by uvítali jednoduchý raketový nosič, kterým by své satelity dostali i do větších výšek. V tomto okamžiku jsme dali hlavy dohromady a výsledkem byla předběžná dohoda o tom, že se naše katedra prostřednictvím svých studentů raketové techniky pokusí takový nosič navrhnout a snad i vyrobit. Pro pana Celebiho je to velmi lákavá nabídka, takže v současné době již čekáme na formulaci základních vstupních požadavků, které by měly v krátké době z Turecka přijít.

Text: doc. Ing. Miloslav Petrásek, CSc.

Kapitán Kemal Bayrakceken u proděkana FVT pro vnější vztahy.

LOTSEC 2013 – International Erasmus Intensive Programme

Šest zástupců Univerzity obrany se v červenci zúčastnilo v Polsku dalšího ročníku Intensive Programm LotSec pořádaného Akademií národní obrany (National Defence Univerzity) ve Varšavě. Jednalo se již o druhý ročník tříletého programu Erasmus.

Hlavním tématem kurzu bylo „Aviation for citizen security and safety“ a příslušníci UO strávili dva týdny poznáváním všech oblastí využití letectva k ochraně civilního obyvatelstva. Zástupci účastnických států přednášeli jednotlivá témata a poté vždy následovala otevřená diskuze o situaci v ostatních zemích. Úkolem zástupců UO bylo seznámit účastníky z ostatních zemí (Estonska, Itálie, Makedonie, Polsko, Slovensko a Turecko) se zabezpečním SAR (Search and Rescue – Letecká pátrací a záchranná služba) a HEMS (Helicopter Emergency Medical System – Letecká záchranná služba) v České republice. Účastnil se podplukovník Ing. Jiří Kacer, Ph.D. z Katedry

letectva FVT a pět studentů – des. Kristýna Hlušíčková, des. Lukáš Kozár, des. Daniela Fišerová z FVT, des. Michael Šnajdar z FVZ, des. Tomáš Zeman z FEM.

Polská strana pečlivě připravila program kurzu tak, aby exkurze navazovaly na přednášená témata, takže jsme si po přednáškách mohli vždy prohlédnout odpovídající pracoviště v Polsku. Kromě Letecké záchranné služby a základny Letecké služby policie, které mají svá oddělená stanoviště na letišti Babice ve Varšavě, jsme navštívili také Vojenskou leteckou akademii a Letecké muzeum v Deblihu. Nejdelší, třídní exkurze do Gdaňsku, nás čekala hned na počátku druhého týdne pobytu. Seznámili jsme se tam s činností Letecké námořní pátrací a záchranné služby a Letecké

ochrany hranic. V blízkosti Gdaňsku se nacházela také jediná vojenská letecká základna, kterou jsme v průběhu Erasmusu navštívili.

Pořadatelé, v jejichž čele stáli plukovník doc. Eugeniusz Cieślak, Ph.D. a major Ing. Jacek Milewicz, pro nás zorganizovali také prohlídky historického centra Varšavy spojené s návštěvou vyhlídkové terasy na budově Kulturního centra. Dále jsme měli možnost poznat Památník varšavského povstání, emotivní výklad událostí a dokumentační materiály muzea v nás zanechaly hluboké dojmy. Program byl nabitý, přesto se nám podařilo najít si trochu času a zaplavat si do bazény univerzity, nebo zahrát si fotbal ve smíšených družstvech spolu s Turky a Slováky.

Chtěl bych vyzdvihnout zodpovědný a aktivní přístup všech zúčastněných studentů Univerzity obrany, jejich jazykové a odborné znalosti, reprezentanti UO vynikali disciplinovaností a odpovídajícím ustrojením. Cením si vysoké odborné úrovně programu a také jeho provázanosti s praktickými ukázkami techniky, sdílení zkušeností na pracovištích jednotlivých odborností přímo od pilotů nebo techniků daných letounů.

Text a foto: pplk. Ing. Jiří Kacer, Ph.D.

Moderní laboratoře posunou vědu a výuku na Univerzitě obrany

V polovině července byla dokončena rekonstrukce jedné z hlavních budov Univerzity obrany v kasárnách Šumavská a zároveň proběhlo předání nových laboratoří uživatelům. Vědeckopedagogičtí pracovníci tří kateder Fakulty vojenských technologií získávají další zázemí pro špičkový výzkum a kvalitní výuku.

Rekonstrukci budovy a vznik nových laboratoří realizovala Univerzita obrany v rámci řešení projektu Evropského fondu pro regionální rozvoj s názvem Infrastruktura pro výuku spojenou s výzkumem ve strojních oborech studijního programu Vojenské technologie, který je financován prostřednictvím operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Investice dosáhla výšky 94 milionů korun.

Laboratoře nevznikly na „zelené louce“. Personálním a hlavně vědeckým směřováním navazují na činnost odborných kateder FVT, a to Katedry zbraní a munice, Katedry ženijních technologií a Katedry bojových a speci-

álních vozidel. Jedná se o experimentální balistickou laboratoř, laboratorní pracoviště pro optická měření, laboratoř vojenských staveb a laboratoř tribodiagnostiky provozních hmot dopravních strojů a zařízení. Nová infrastruktura a kvalitní přístrojové vybavení umožní vědeckopedagogickým pracovníkům fakulty posunout experimentální možnosti k fyzikálním mezím a zlepšit výuku u studentů.

Moderní experimentální balistická laboratoř bude například sloužit k testování ochranných prostředků osob a techniky se zaměřením na koncovou a ranivou balistiku a na účinky ničivých prvků s velkým rozsahem dopadové energie. Chloubou laboratoře jsou pneumatický a elektromagnetický urychlovač projektilů (střel).

„Vyhodnocovací část této laboratoře je přenosná a umožňuje experimentální ověřování při výcviku jednotek ve vojenských výcvikových prostorech nebo při hodnocení vlastností zbraňových systémů v rámci jejich pravidelných zkoušek či zkoušek přejímacích, vojskových a vývojových. Tím se fakticky sniží

náklady na experimentální činnost a naopak se zvýší její četnost,“ upřesňuje docent Stanislav Beer z Katedry zbraní a munice. Výzkumníci se také více přiblíží reálným podmínkám používání zbraňových systémů. Nově pořízené přístroje umožňují i hodnocení vlivu střelby v uzavřených střelnicích a v prostorech bojové techniky na zdraví osob.

Laboratorní pracoviště pro optická měření pak umožní rozšíření testování zavedených a nově zaváděných, či vyvíjených optických a optoelektronických přístrojů a stane se jedinečným pracovištěm v rámci celé české armády.

Podle vedoucího Katedry ženijních technologií plukovníka docenta Pavla Maňase, nová laboratoř vojenských staveb bude tvořena třemi pracovišti – mechaniky zemin, modelování a simulací a pracovištěm detekce a vyhodnocování akustické emise. Například pracoviště mechaniky zemin bude představovat jednoduché diagnostické pracoviště základních mechanicko-fyzikálních vlastností zeminy pro potřeby návrhu opatření ke zvyšování únosnosti terénu či pro návrhy opatření k budování či rekonstrukci ostatních vojenských staveb v rámci činnosti ženijního vojska.

Nakonec laboratoř tribodiagnostiky bude sloužit k provádění tribotechnické analýzy olejů se zaměřením na ty oleje, které jsou používány v bojových a speciálních vozidlech. „Laboratoř je vybavena celou řadou moderních laboratorních přístrojů, z nichž za pozornost stojí především infračervený spektrometr nebo sofistikovaný ferografický systém. V laboratoři bude možné komplexně hodnotit úroveň degradace olejů a obsah i složení nečistot v oleji a s využitím těchto informací potom hodnotit technický stav zařízení, ve kterých je olej použit,“ přibližuje poslání laboratoře vedoucí Katedry bojových a speciálních vozidel plukovník docent Štefan Čorňák.

Text a foto: dr. Pavel Pazdera

Zvýšení odstupného pro zaměstnance

Dochází-li k rozvázání pracovního poměru z tzv. reorganizačních důvodů, má zaměstnanec nárok na finanční kompenzaci ve formě odstupného.

Českomoravskému odborovému svazu civilních zaměstnanců armády se od 24. června 2013 ještě před další fází reorganizace resortu obrany podařilo vyjednat zvýšení odstupného pro občanské zaměstnance, které se promítlo do 3. doplňku Kolektivní smlouvy 2012 uzavřené mezi Ministerstvem obrany ČR na jedné straně a Českomoravským odborovým svazem civilních zaměstnanců armády a Samo-

statným odborovým sdružením zaměstnanců resortu MO ČR na straně druhé.

Zvýšení výše odstupného nad zákonem garantovanou hranici představuje klasický příklad důležité role odborové organizace při hájení práv a oprávněných zájmů zaměstnanců.

V tabulce je shrnuto, jaké odstupné náleží občanskému zaměstnanci dle aktuálního znění kolektivní smlouvy při rozvázání pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů uvedených v ustanovení § 52 písmeno a) až c) zákoníku práce nebo dohodou z týchž důvodů.

Text: Mgr. Miloslav Havlín

VÝŠE ODSUPNÉHO:

- a) jedenásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr méně než 1 rok,
- b) dvojnásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 1 rok a více,
- c) trojnásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 2 roky a více,
- d) čtyřnásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 10 let a více,
- e) pětinasobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 15 let a více,
- f) šestinasobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 20 let a více,
- g) sedmínásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 25 let a více,
- h) osmínásobek průměrného výdělku, trval-li jeho pracovní poměr 30 let a více.

Soutěže mezinárodního víceboje vojáků v záloze na Univerzitě obrany

Ve sportovním areálu Univerzity obrany, v kasárnách na ulici J. Babáka, proběhly ve středu 31. července 2013 soutěže mezinárodního víceboje vojáků v záloze „MILCOMP“. Víceboj pořádala na Univerzitě obrany v Brně a v prostorách Velitelství výcviku – Vojské akademie ve Vyškově Mezispojenecká konfederace záložních důstojníků NATO (CIOR) v rámci letošního 66. mezinárodního kongresu záložních důstojníků, který se odehrával v Brně.

Univerzita obrany zabezpečila pořádání dvou disciplín sportovní soutěže MILCOMP, a to „Plavání s překážkami“ a soutěž „První pomoc v poli“. Před touto soutěží proběhly ve Vojském újezdu Březina střelby, překonání překážkové dráhy NATO a hod granátem.

Celkem soupeřilo třiatdvacet týmů z deseti zemí – České republiky, Dánska, Finska, Francie, Jihoafrické republiky, Německa, Nizozemí, Norska, Švédska a Velké Británie. Naši vlast reprezentovali příslušníci Aktivních záloh David Motyčka (pěší rota KVV Ostrava), David Melichar a Jaroslav Kotala (četa AZ při mechanizovaném praporu Žatec). Dva ženské týmy z Jihoafrické republiky a Nizozemí měly s mužskými družstvy stejný výkonnostní normy.

Závodníci nejdříve čekali 50 metrů plavání v polních uniformách bez bot a překonání pěti překážek umístěných na hladině, které museli střídavě přelézt, podplavat, následně vylézt z bazénu a opět se do něho vrátit. Hodnotil se čas celého družstva, takže byla důležitá souhra družstva. Protože si soutěžící mohli navzájem pomáhat, nebyla nouze o velmi silné okamžiky, kdy ti, kteří měli více sil, doslova

táhli ke břehu ty, jimž síly rychle ubývaly. V plavání nakonec zvítězilo 4. družstvo z Německa, před 2. týmem Finska a 3. týmem Německa.

Ve zbudovaném stanovém městečku uprostřed běžecké dráhy pak následovala soutěž v poskytování první pomoci. Základním úkolem družstev bylo ošetřit dva druhy zranění. V časovém limitu dvanácti minut museli soutěžící správně určit druh zranění, poskytnout nezbytnou první pomoc a podle situace rádiem přivolat odborný zdravotnický odvoz. V nelehké konkurenci se nakonec na prvním místě se stejným počtem bodů umístily shodně týmy České republiky, 2. tým Německa a 1. tým Dánska.

Celá soutěž probíhala v angličtině, což kladlo vysoké nároky jak na pořadatele, tak na závodníky. Podle plukovníka Petra Hanáka, ředitele Centra tělesné výchovy a sportu UO, které zabezpečovalo rozhodčí službu pro plavání, se obě soutěže na Univerzitě obrany podařilo velmi dobře zorganizovat. Účastníci soutěže prokázali maximální nasazení a bojovnost. Po skončení středních disciplín v Brně, čekal závodníky ještě čtvrtěční přesun podle mapy a test ze znalosti mezinárodního humanitárního práva.

Text a foto: pplk. RSDr. Vladimír Šidla, CSC.

XXXI. mezinárodní kolokvium o řízení vzdělávacího procesu

Fakulta ekonomiky a managementu Univerzity obrany pořádala ve spolupráci s brněnskou pobočkou Jednoty českých matematiků a fyziků již XXXI. mezinárodní kolokvium o řízení vzdělávacího procesu. Konference se konala 20. června 2013 na Klubu UO a v přílehlých prostorách Katedry ekonometrie FEM.

Kolokvium zahájil děkan FEM UO plukovník Vladan Holcner, který promluvil o charakteristice vojenského profilu absolventa FEM. Další příspěvek pronesl 1. zástupce náčelníka Generálního štábu AČR generálmajor Miroslav Žižka. Konference byla zaměřena na aktuální problémy vědy, výchovy, vzdělávání a rozvoje tvůrčího myšlení. Odpolední program byl rozdělen do tří tematických sekcí: vybrané problémy výuky předmětů na vysokých školách, vybrané problémy vysokoškolské přípravy vojenských profesionálů a pokroky v teorii vědních oborů vyučovaných na vysokých školách.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá, RNDr. Marek Sedlačík, Ph.D.

Seminář „Informace o spolehlivosti produktů v provozu a jejich využití“

Dne 18. 6. 2013 se na Univerzitě obrany uskutečnil 51. seminář Odborné skupiny pro spolehlivost České společnosti pro jakost (OSS ČSJ). Semináře OSS ČSJ se konají čtyřikrát do roka, a jeden z nich je tradičně organizován v Brně na Univerzitě obrany.

Letos byl seminář zaměřen na problematiku sběru a hodnocení informací o spolehlivosti produktů v provozu, byly předneseny 4 referáty. Více než 20 účastníků zastupovalo jak průmyslovou, tak akademickou sféru.

Konání semináře OSS ČSJ v Brně je vždy spojeno s výjezdním zasedáním výboru OSS ČSJ, jehož členy jsou také dva příslušníci Katedry bojových a speciálních vozidel FVT UO pplk. David Vališ a prof. Zdeněk Vintr. Na zasedání výboru byly projednány aktuální otázky činnosti OSS ČSJ, příprava dalších seminářů a podíl členů výboru na tvorbě norem z oblasti spolehlivosti jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

Součástí výjezdních zasedání výboru OSS ČSJ je vždy ukázka vybraného pracoviště Fakulty vojenských technologií. Letos se členové výboru seznámili s Katedrou strojírenství. Prezentována jim byla kupř. příprava vzorků materiálů k analýze, zkoumání mechanických a dalších fyzikálních vlastností materiálů, výsledky zkoušek odolnosti materiálů (např. pancířů a speciálních balistických materiálů).

Text: prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSC.

Pilotní ročník celoarmádní soutěže zaznamenal úspěch

Střelba z pistole a ze samopalu, hod granátem na dálku a cíl, orientační běh, tyto a další disciplíny absolvovaly hlídky, které se na Moravu sjely z celé republiky. První ročník celoarmádní soutěže ve vojenské všestrannosti se uskutečnil v posádce Vyškov a přilehlém Vojenském výcvikovém prostoru Březina ve dnech 19. až 21. června 2013. Třetí místo vybojovali studenti Univerzity obrany.

Na start pilotního neboli nultého ročníku celoarmádní soutěže se postavilo celkem 13 čtyřčlenných vojenských hlídek. Závodníci přijeli ze středo i jihomoravských měst a obcí, dále z východočeského Týniště nad Orlicí, ze severomoravských Hranic, ze středočeské obce Jince, či z jihočeského města Tábor. V závodě, který svým celostním přístupem nemá v současné době v armádě obdoby, startovala také hlídka pořádatelů Velitelství výcviku – Vojenské akademie (VeV-VA).

„Nultý ročník soutěže je invencí pro Armádu ČR. Máme spoustu specializovaných závodů, ale chyběla nám soutěž celonárodní. Poslední turnaj tohoto typu se konal před 12 lety v Prostějově,“ připomněl ředitel soutěže plukovník Karel Klinovský z VeV-VA. Ocenil rovněž, jak členové jednotlivých hlídek bojovali a i přes vysoké teploty, přesahující 30 stupňů Celsia, se nevzdávali. „Překvapili jste mne

mile, všech 13 hlídek bylo vzorem. Děkuji za tento přístup,“ řekl s uznáním.

Členové čtyřčlenných hlídek soutěžili v nejrůznějších klasických vojenských dovednostech. Své schopnosti museli vojáci prokázat také na překážkové dráze NATO, pozemní překážkové dráze a lezeckém trenažéru „JAKUB“. „Předvedli jste, že máte snahu dosáhnout co nejlepších výsledků. Vážím si toho, že před vámi mohu stát,“ ocenil vojáky zástupce velitele pro výcvik VeV-VA plukovník Josef Medal a rovněž poděkoval organizátorům, kteří závod zabezpečovali.

Soutěž se uskutečnila na počest Radoslava Žáka, který poslední léta svého profesního života strávil u VeV-VA ve Vyškově, kde se podílel na přípravě a organizaci tzv. kurzů přežití. „Radoslav Žák, který nás bohužel zcela nečekaně před rokem navždy opustil, svou kariéru vojenského profesionála zasvětil speciálním jednotkám, byl skutečným specialistou na topografii, střeleckou přípravu a další vojenské dovednosti, které právě v tomto náročném závodě museli vojáci prokázat,“ vysvětlil plukovník Klinovský název soutěže – „Memoriál kpt. Radoslava Žáka“.

Nejlepší tři hlídky si odnesly nejen medaile, ale také poháry. Bodový rozdíl mezi druhým a třetím místem byl nevelký. Přesto se třetí v pořadí radovali stejně jako první dvě skupiny závodníků. „Jsme moc rádi, že se nám podařilo získat medaile, konkurence byla velká,“ řekl jeden ze členů bronzového týmu rotmistr Jakub Hynek z Univerzity obrany v Brně. Jejich výkon ocenil i zástupce rektora UO plukovník gšt. Josef Trojan, který se zúčastnil slavnostního ceremoniálu. Zatímco třetí místo obsadili studenti z Brna, ze stříbrné příčky se radovali prostějovští a na nejvyšší metu dosáhla hlídka z Týniště nad Orlicí. Získali cennou trofej – putovní pohár Memoriálu kapitána Radoslava Žáka. Předal jim ho velitel VeV-VA plukovník gšt. Ján Koziak, který řekl: „Vážím si vás všech, kteří jste se zúčastnili. Sláva vítězům a čest poraženým.“

Text: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá
Foto: archiv VeV-VA

Netušili jsme, že budeme mít medaili, ale nevzdávali jsme se naděje

Bližší informace o jednotlivých disciplínách celoarmádní soutěže ve vojenské všestrannosti poskytl pro náš časopis bronzový medailisté – čtyři studenti brněnské Univerzity obrany (rtm. Jakub Hynek, čet. Dominik Onuščák, rtn. Michal Appl a čet. Jiří Burda). Zda považují třetí místo za úspěch a jestli by se zúčastnili i v příštím roce, se dočtete v následujícím rozhovoru.

Soutěž probíhala ve dvou dnech. Jaké soutěže jste absolvovali nejdříve?

M. Appl: První den se skládal z disciplín, u nichž byl podstatný čas a kvalita provedení, ale přestávky mezi nimi jsme si určovali sami a šli jsme na ně tedy celkem odpočinutí. Konkrétně se jednalo o obě překážkové dráhy, střelbu, hod granátem a vojenské lezení. Všechny disciplíny kromě vojenského lezení jsme plnili se zátěží (protitanková mina v batohu, samopal a sumka).

Která z těchto disciplín se vám nejvíce podařila?

D. Onuščák: Dle mého názoru granát. Ten se házel na cíl a pak do dálky. Tuto disciplínu jsme vyhráli. Hodil jsem nejdál, nechci se vyťahovat, ale letělo to fakt hezky (usmívá se). Pak se házel na přesnost, takovými ocelovými mini granáty, a to se nám taky neskutečně vydařilo.

Pro mnoho týmů byl nejnáročnější noční orientační běh. Proč tak pozlobil některé soutěžící?

D. Onuščák a J. Burda: Pochod jsme absolvovali bez čelovky a mobilů, takže jsme viděli naposledy světlo v 22 hodin a

pak až ráno ve 4 hodiny. Bylo těžké jít v lese do kopce a nevidět ani na dva metry. Často se stalo, že jsme narazili hlavou do stromu nebo šlápli do jámy a propadli se tak o metr. Před dalšími čtvrtěčními disciplínami jsme nespali, protože ve 4 hodiny ráno nás rozvezl bus zase pryč. Některé týmy byly třeba o hodinku a půl rychlejší, a tak se mohly vyspat. Z této disciplíny nedošly dva týmy, zbylo jich 11.

M. Appl: Vzdálenosti mezi stanovišti byly poměrně velké a udržet azimut bylo takřka nemožné, takže se týmy neustále ztrácely. Z orientačního pochodu jsme skutečně šli rovnou na další orientační běh. Opět spíše pochod. Ten jsme plnili každý sám, a když doběhli všichni z týmu, tak jsme teprve vyrazili dále. My jsme byli hotoví někdy kolem 7. hodiny a čekal nás ještě celý den závodění.

Kromě orientačních běhů, jaké další soutěže jste druhý den absolvovali?

J. Hynek: Prolézání betonové skruže pod zemí, přenos raněného, zrychlený přesun, překonávání vodní překážky a nesení zátěže.

Jak moc velké potíže vám činilo počasí,

nečekaná vedra, která způsobilo proudění vzduchu až z Afriky?

J. Hynek: Mně osobně našťástí moc velké problémy vedro nedělalo. Organizátoři zabezpečili dostatek vody.

M. Appl: Mně vedro nevadí, navíc hodně foukalo, takže bez problémů. Těžká pro nás byla únava, nedostatek spánku, poslední 4 hodiny byly asi úplně nejhorší, pauzy jsme museli dělat skoro každou čtvrt hodinu.

Nyní s odstupem, která z disciplín byla nejatraktivnější?

M. Appl: Nejzajímavější byla překážková dráha NATO, vzhledem k zátěži byla důležitá týmová spolupráce. Rychle se projevilo, který tým se dopředu domluvil, a který problémy řešil až se zpožděním na dráze.

Měli jste v nějaké fázi soutěže chuť to vzdát?

Všichni: Ne, chtěli jsme soutěž dokončit.

Bylo pro vás umístění na stupních vítězů zadostiučiněním nebo jste pomýšleli na první metu?

D. Onuščák a J. Burda: Netušili jsme, že budeme mít medaili, ale nevzdávali jsme se naděje. Nešlo už o to, vyhrát nebo stát na bedně, ale dojít do cíle, a říct si, že jsme byli dobří, že jsme to vůbec absolvovali.

M. Appl: Medaile byla obrovským zadostiučiněním, vzhledem k nasazení, které jsme museli jako tým vyvinout. Skutečnost, že šlo o třetí místo, a ne třeba o druhé, vůbec nevadilo. Samozřejmě kdybychom tušili, že od druhého místa nás dělí jen 1 minuta, určitě bychom ještě zabrali.

Zúčastníte se i příštím rokem? Doporučili byste tuto soutěž kolegům-studentům z UO?

M. Appl: Já osobně bych se velmi rád zúčastnil a doporučil bych soutěž i ostatním.

J. Hynek: Těžko říct, zda budu nomino-

vaný. Pokud zdraví dovolí, měl bych zájem. Není to ale soutěž pro každého. Člověka to musí bavit a je nutné mít v hlavě srovnané priority. Kdo si myslí, že na to má, a dokáže pokračovat i přes lehké zranění, ať to klidně zkusí.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Fotbalové vítězství pro Fakultu vojenského zdravotnictví

Dne 13. června se Hradci Králové konal již tradiční 14. ročník Memoriálu Jaromíra Zbranka. Letos se turnaje opět zúčastnila řada útvarů z okolí, jejich počet se zastavil na čísle šest.

Tým Fakulty vojenského zdravotnictví (ve složení: major Martin Vácha, rotmistr Pavel Skořepa, četaři Jan Brixi, Marcel Mareš, Petr Stodola, desátník Radek Hasal a svobodníci Adam Pásler a Václav Novotný) prokázal

skvělou kondici, sehnatost a v neposlední řadě fotbalové umění, když v zápasech v systému „každý s každým“ ztratil pouze body s Duklou Praha, nicméně v konečném pořadí tato ztráta nic nezměnila na jasném vítězství FVZ Hradec Králové. Favorizovaná Dukla Praha skončila na krásném druhém místě a poslední stupeň na pomyslné bedně získal tým z letiště Pardubice.

FVZ získala i jedno individuální ocenění a to za nejlepšího střelce turnaje, kterým se stal čet. Marcel Mareš – student 3. ročníku všeobecného lékařství.

Text: pplk. Ing. Milan Rohlena

Letní výcvikové kurzy

Jako každoročně probíhaly i letos od 27. května do konce června (v týdenních intervalech) letní tělovýchovné kurzy. Zúčastnili se jich studenti prvních ročníků bakalářského studia a magisterské nástavby Fakulty ekonomiky a managementu a dále prvního ročníku bakalářského studia Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany.

Začátek června ovšem nebyl pro letní kurz zcela příznivý. Území naší republiky zasáhly povodně, tudíž mohli studenti využívat od 3. června do 14. června jako náhradních zdrojů pouze stojaté vody, využilo se tedy brněnské přehrady. Za příznivé situace se jako obvykle

vyjelo na Nový Řádov, kde byli studenti ubytováni, a využívali přesunů na plavidlech na Vltavě, neboť Vltava je za dobrých podmínek nejen v létě dobře sjízdná.

V každém týdnu probíhaly současně 2 turnusy pro první ročníky bakalářského studia, tj. cyklistika a přesuny na plavidlech. „Centrum tělesné výchovy a sportu zabezpečuje tyto kurzy jak z hlediska instruktorského, tak z hlediska materiálu. CTVS poskytuje studentům lodě, pádla, vesty či neoprény a samozřejmě i kola. Obecně si ale studenti mohou vzít s sebou i vlastní materiál.“ vysvětlil podplukovník Tomáš Černohorský. Studenti magisterské nástavby absolvují místo cyklistiky týdenní kurz zaměřený na zdokonalování se ve vojenském plavání. Součástí je záchrana tonoucího, sebezáchrana a další dovednosti, které studenti získají během studia.

Text: rtn. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: archiv UO

Nejvíce jsme se asi těšili na kanoa. Na kole už jsme přece jen všichni jednou jeli, ale ty lodky byly pro hodně z nás nová zkušenost. Navíc jsme si rozšířili slovní zásobu, např. cvaknout se (tzv. převrátit se), háček (člen posádky sedící vpředu, „motor loď“), zadák (kormidelník, sedí vzadu). Co se ubytování týká, kempy byly dobré a hladý jsme taky netrpěli. Také o večerní zábavu bylo postaráno, a i přes opakované „cvaknutí se“ do Vltavy, jsme si to užili.

svob. Denisa Zápecová,
studentka ASV (FVT)

Jak se rodil internet na Univerzitě obrany

Doba, do níž spadají počátky budování počítačových sítí a proces připojování tehdejší Vojenské akademie (VA) k internetu se dnes jeví jako vzdálená minulost. Ale není tomu tak dávno, internet nám slouží právě dvacet let.

Dne 2. září 1987 získala tehdejší katedra počítačů cenné vybavení – tři soupravy osobních počítačů PC/AT – na svou dobu neuvěřitelně výkonné stroje. K uvedeným počítačům bylo dodáno i vybavení pro lokální počítačovou síť (dnes zapomenutého typu IBM PC LAN). Jako základní programové vybavení sloužil operační systém MS DOS 3.1 a dále pak Xenix. Základ byl tedy položen.

Roku 1991 se odehrály tři významné události. Jednou z nich bylo vybudování lokální počítačové sítě Ethernet na katedře, druhou pak rámcová dohoda rektorů brněnských vysokých škol o budování společné akademické počítačové sítě na území města. Třetí událost se odehrála 12. 12. 1991, tehdy se zrodilo doménové jméno vabo. Reálné úsilí o připojení sítě VA k MU se datuje do roku 1992, a mělo podporu vedení školy. Problém nastal především s uzavřením smlouvy se Správou pošt a telekomunikací o pronájmu pevné linky mezi VA a MU.

Npor. v zál. Jiří Zlatuška, tehdejší zaměstnanec Ústavu výpočetní techniky MU, pozdější rektor MU, pomohl jak prakticky, tak poskytnutím odborných rad a kontaktů. Nezapomenutelnou se stala jeho věta: „Nemá cenu být na ně hodní, chtějte béčko“. Jednalo se o to, zda si vyžádat pro VA tzv. IP adresu sítě třídy B (pro 64 000 stanic) nebo zda se spokojit s jednou či několika adresami sítě třídy C (po 256

stanicích). Ujasnili jsme si, že béčko má řadu nenahraditelných výhod. Na pečlivě archivovaném dokumentu ze dne 29. 6. 1992 stojí stručné sdělení od tehdejšího administrátora Internetu pro ČR, Ing. Jiřího Orsága: „Dobře, tak dostanete to Bečko, ale pošlete mi to anglicky“. VA se tak stala dvanáctou ze čtrnácti vyvolených institucí v ČR (třináct vysokých škol a bývalý SPT Telecom jako poslední). O měsíc později se béčka fakticky přestala dávat, resp. pravidla se silně zpřísnila – světová zásoba IP adres začala povážlivě klesat.

S růstem sítě VA (a počtem uživatelů) přibývalo starostí, bylo třeba naučit se konfigurovat komunikační zařízení, síťové služby, elektronickou poštu, zabývat se novými službami, pomáhat uživatelům. To vše při současném zatížení výukou. Je namístě uvědomit si tehdejší realitu – veškeré rutinní zpracování dat probíhalo na sálových počítačích, které vytěžovaly svoji obsluhu. Pochopitelně, časem se situace změnila. Sálové počítače byly zrušeny, nastalo období osobních počítačů.

Internet nám dnes bezproblémově slouží již dvacet let. Které datum použít jako výchozí, je otázkou. Významných událostí byla řada a každá z nich znamenala pokrok.

Text: pplk. Ing. Josef Kaderka, Ph.D.

Listy Univerzity obrany v novém „online hávu“

Pohodlné čtení, rychlé listování, kvalitní grafické zpracování, to vše nabízí nová publikační platforma (tzv. ISSUU.com.), v níž jsou nyní zpřístupněny Listy UO k online prohlížení.

ISSUU je moderní publikační systém umožňující komfortní online čtení v rozhraní webového prohlížeče – není tedy třeba instalovat žádný další software na čtení dokumentů. ISSUU funguje na stolních počítačích i na mobilních zařízeních – typicky na tabletech. Samozřejmostí této online služby je, že umožňuje i procházení knihovny s předchozími čísly.

Listy UO v platformě ISSUU najdete nyní na adrese <http://issuu.com/99514>. I nadále je časopis k dispozici i ve formě PDF souboru, který si můžete stáhnout do svého počítače, soubory naleznete na adrese http://www.unob.cz/univerzita/Stranky/listy_univerzity_obrany.aspx.

Text: Mgr. Marek Žižlavský

Univerzita obrany si připomněla Den ozbrojených sil ČR

V roce 2002 stanovil tehdejší prezident Václav Havel 30. červen Dnem ozbrojených sil ČR. Na počest tohoto významného dne se 26. června 2013 konal slavnostní nástup v prostorách kasáren Univerzity obrany v ulici Šumavská.

Význam historické události akcentoval ve svém projevu rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl. Před 95 lety ve městě Darney potvrdila Francie jako první právo Čechoslováků na samostatnost a vlastní stát. „Završilo se tak čtyřleté úsilí zahraničního odboje a aktivit domácích politických proudů, na jehož počátku stál koncept profesora Tomáše Garrigua Masaryka na vytvoření československého státu,“ řekl brigádní generál Příkryl a připomněl, že se v posledním červnovém dnu

roku 1918 konala na pláních u Darney slavnostní přehlídka cca šesti tisíc českých a slovenských legionářů.

V rámci slavnostního nástupu byly také uděleny medaile Za službu v ozbrojených silách

ČR, které obdrželo 14 příslušníků Univerzity obrany. Pisemnou pochvalu rektora pak získali studenti za vzornou reprezentaci školy. Jednalo se kupříkladu o skupinu zdatných střelců, nebo čtyřčlenný tým, který uspěl na celoarmádní

soutěži ve vojenské všestrannosti. Rektor-velitel udělil v rámci nástupu rovněž Cenu rektora za studentskou tvůrčí činnost v akademickém roce 2012/2013.

Po skončení ceremoniálu, který byl završen slavnostním pochodem, se v Klubu Univerzity obrany setkali zástupci partnerských občanských sdružení s managementem školy, aby jednali o rozvoji dosavadní úspěšné spolupráce při výchově mladé vojenské generace.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Tři veteráni ocenění Medailí ministra obrany SR

V klubu Krajského vojenského velitelství v Brně byli na začátku léta vyznamenáni veteráni osvobozovacích bojů Slovenského národního povstání.

Medaili ministra obrany Slovenské republiky 3. stupně obdrželi tři veteráni, z nichž dva se těší věku více než devadesát let.

Ocenění veteránům předala historička Věra Machová a plukovníci ve výslužbě Dušan Juhás a Richard Zimanyi z Oddělení péče o vojenské veterány a vojenské důchodce při Ministerstvu obrany SR. „Nelze zakrývat úlohu Slovenského štátu, který se postavil po bok Hitlerovi, jak na východní frontě, tak likvidací židovských občanů. Slovenské národní povstáním bylo zlomen a zařadilo Slovensko po bok spojencům,“ uvedli členové delegace.

Nejstarším vyznamenaným byl třiadevadesátiletý univerzitní profesor František Hejl, tlumočnick francouzské jednotky, která půso-

bila v povstání a obhajovala strategickou silnici pod Strečnem. Francouzi, jejichž jednotka byla složena z důstojníků a poddůstojníků (elity armády), toto postavení bránili dlouho a za cenu velkých ztrát. Druhý oceněný, plukovník ve výslužbě Ján Hronek z Břeclavi, bojoval v Beskydech jako partyzánská spojka a průzkumník. Určitou představu o tom, jak vypadala partyzánská válka, si lze udělat z knihy Ladislava Mňačka „Smrt si říká Engelchen“ (byl natočen i stejnojmenný film). O skutečných hrůzách těchto bitev hovoří svědectví pamětníků, včetně vypálených vesnic, dnes málo připomínaných. Přžili jen nemnozí.

Posledním vyznamenaným byl Michal Hallo, který se také účastnil SNP. Kdo zná průběh povstání se závěrečným ústupem do hor, kde v hluboké zimě bojovníci bez výstroje a bez základních znalostí přežít v přírodě, odolávali nacistickým jednotkám SS, nemůže se zdržet obdivu vůči přeživším.

Text a foto: dr. Vít Pospíšil

Nejlepšími kamarády v lágru byli vojáci, kteří za války bojovali proti Hitlerovi

Život čtyřiaosmdesátiletého slovenského kněze, spisovatele a charitativního pracovníka Antona Srholce by vydal na tlustý román. V roce 1951 byl společně s dvacetičlennou skupinou studentů a teologů zadržen při pokusu přejít hranice na Západ, kde chtěl studovat bohosloví. Následovalo zatčení, bití a rozsudek odnětí svobody na dvanáct let.

„Dnes je těžké pochopit, že před 60 lety se na hranicích střídalo za pokus o jejich přechod a zavírali se lidé do věznic a byli posíláni do Já-

chymova. Pod Děvinem při soutoku řeky Moravy do Dunaje jsme postavili pomník, Bránu svobody pro 400 zastřeleným na hranicích. Sám jsem byl v roce 1952 chycen na hranicích při nepodařeném pokusu přejít rozvodněnou Moravu. Bylo nás 23 uprchlíků, někteří již kněží a ostatní jsme chtěli studovat teologii, což nám komunisti zakázali,“ svěruje se Anton Srholec. Po zadržení se nejdříve pohraničníci ani neptali na důvod útěku. Facky a kopance byly podle jeho slov „první zaškolení“ při vstupu na „novou, zvláštní univerzitu“.

„Organizátory útěku bili jak žito. Největším trestem byly dlouhé měsíce pobytu na samotkách a hlavně zima, hlad a v Jáchymově dřina a špína,“ říká Anton Srholec. Z deseti roků věznění prožil střídavě tři roky v kamených věznicích a sedm let v Jáchymovských táborech. Pracoval přímo na těžbě, kde šlo o holé přežití. Nejraději vzpomíná na své kamarády-spoluvězně. S těmi, kteří ještě žijí na tomto světě, se stýká dodnes.

Přes svůj věk dosud stále aktivní kněz připomíná, že v Jáchymově v takovém ohrožení se nikdo nedíval na věk, národnost nebo na náboženské přesvědčení, ale na charakter. „Každoročně se setkáváme v Leopoldově před branou, abychom si připomněli desetitisíce vězňů, hlavně českých a slovenských mužů a žen, kteří platili tak vysokou daň za dnešní demokracii a svobodu,“ říká Srholec. Dodává, že jeho nejlepšími kamarády byli vojáci, kteří bojovali proti Hitlerovi a fašismu. Komunisté je pak pozavírali jako „přísluhovače Západu“.

„Mezi vězňnými existovalo i něco jako soukromá vojenská hierarchie. Franta Němeček z Jižní Moravy jednou v neděli, když jsme museli fírat, vylezl po žebříčích vedle šachty,

kde byl hlavní uzávěr stlačeného vzduchu a zavřel ho. Na celém patře nebyl vzduch, nedalo se pracovat. Dlouho jsme čekali, než to zjistili, bylo okolo poledne a na práci bylo pozdě. Franta za ten čin dostal hodnost kapitána. Já jsem byl majorem. Bylo to jen v úzkém kruhu, protože to zavánělo korekcí a to by byla hlavně v zimě vysoká daň za vzácné, abstraktní tituly,“ usmívá se bývalý politický vězeň.

Po deseti letech se Anton Srholec vrátil do rodné Skalice, samozřejmě opět k lopatě s kádrovým posudkem: Schopen vykonávat jakoukoliv manuální práci. „Manuální práce není hanba, nemusí být ani trestem. Hanba je, že socialistický režim, který velebil práci, formálně ji vzdával čest, v praxi práci postal své odpůrce,“ uzavírá své vyprávění nositel řady vyznamenání a ocenění Anton Srholec. V době „Pražského jara“ mu bylo umožněno vycestovat do Říma, kde vystudoval na kněze. Vysvětlil ho tehdejší papež Pavel VI. Po návratu do Československa, kde již probíhala tzv. normalizace, byl stále pod dohledem StB, dokonce byl ve svém bytě přepaden a zbit několikačlenným komandem. Po odebrání souhlasu k vykonávání kněžského povolání se opět živil manuální prací.

Od roku 1992 se Anton Srholec věnuje záslužné charitativní činnosti – pomáhá bezdomovcům, pro něž zřídil domov s názvem „RESOTY“ v Bratislavě. Jedná se o nestátní zařízení pečující o spoluobčany, kteří se pohybují na okraji společnosti nebo jsou jinak postižení či potřební.

**Text: PhDr. Kristián Chalupa
Foto: archiv Antona Srholce**

Unikátní fotografie Vojenské akademie z okupace v srpnu 1968

Redakce Listů UO získala fotografie, na nichž je vidět, jak vypadala situace před budovami tehdejší Vojenské akademie Antonína Zápotockého v době okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Z obrázků je patrná atmosféra nesouhlasu a odporu.

Z prostřední fotografie lze rozeznat budovu, která se dá považovat za nejznámější symbol brněnské vojenské univerzity, tzv. Rohlík. Stavba, která patří k vrcholným dílům avantgardní brněnské architektury mezi dvěma světovými válkami, sloužila od srpna 1951 jako velitelství Vojenské technické akademie (v roce 1958 přejmenována na Vojenskou akademii Antonína Zápotockého). Na fotografiích z roku 1968 je dobře vidět, že okolo „Rohlíku“ stály tanky, které odpůrci okupace popsalí různými nesouhlasnými nápisy, jak v češtině, tak i v ruštině nebo angličtině (Russian go home, домой).

Unikátní fotografie, které zobrazují situaci v Brně v srpnu 1968, poskytla naší redakci Růžena Balážová, autorem snímků je její manžel Jaroslav. V době normalizace a v 80. letech měli Balážovi fotografie dobře uschované. „Manžel nebyl straník a nikdo z nás nebyl komunista. Nevěděli jsme, co by nás mohlo potkat, kdyby ty fotografie někdo nalezl. Nebyla to legrace,“ svěruje se Růžena Balážová a dodává, že by byli pravděpodobně vyhozeni z práce a možná by je čekalo vězení. Podobné materiály totiž minulý režim považoval za protistátní, dokonce vlezravné. Zvláště, když se jednalo o snímky vojenských objektů.

„Pracovala jsem tehdy na železničním státním úřadu v Brně, v mzdové účtárně, a zrovna ve vedlejší kanceláři seděl kádrovák. Byl to velmi nebezpečný člověk, udal by i za méně než bylo vlastnictví ilegálních fotografií. Kupříkladu nedal doporučení na školu, když někdo chodil do kostela. Vtipné bylo, že si nechal říkat doktor, i když neměl žádný titul,“ vzpomíná Balážová na období, kdy vznikly jedinečné fotografie, a dodává, že jako účetní měla představu o výši odměn kádrových pracovníků. Byli prý velmi vysoké. Tzv. kádrováci byli v době komunistického režimu pověřeni najímáním a propouštěním zaměstnanců v nevojenských organizacích, spolurozhodovali o přijetí do zaměstnání, o studiu na škole, či vydání devizového příslibu.

**Text: Mgr. et. Mgr. Markéta Malá
Foto: Růžena Balážová**

Smutné výročí sovětské okupace ze srpna 1968

Masivní invaze pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa byla největší vojenskou operací na území Evropy od skončení druhé světové války. Hned v prvních hodinách agrese překročily státní hranice naší země ze všech čtyř sousedních komunistických zemí (Sovětský svaz, Polsko, NDR a Maďarsko) desítky tisíc po zuby ozbrojených vojáků. Jejich konečný počet se během následujícího týdne ustálil na neuvěřitelném čísle 700 tisíc.

Převážnou část invazních jednotek tvořili vojáci Sovětské armády. Armády ostatních zemí Varšavské smlouvy byly zastoupeny jen symbolicky a během krátké doby byli vojáci těchto satelitů SSSR staženi z československého území. Mnozí z nich přitom (zejména Poláci a Maďaři) dávali najevo, že s násilným obsazením naší republiky nesouhlasí.

Největším překvapením pro tehdejší komunistické představitele Sovětského svazu byla ale jednoznačně odmítavá reakce drtivé většiny občanů tehdejšího Československa vůči okupaci. V důsledku tohoto nenásilného, ale mimořádně účinného odporu museli autoři okupace z moskevského Kremlu svůj scénář podstatně změnit. Nepodařilo se jim totiž ustavit z místních kolaborantů loutkovou vládu, která by dodatečně ospravedlnila tento hrubý akt násilí a převzala sama iniciativu a dělala špinavou práci za okupanty. Vedení SSSR pak nakonec zahájilo jednání s uneseným Alexandrem Dubčekem a dalšími reformními komunisty. Na nátlak Moskvy se ale těchto jednání zúčastnili i hlavní zástupci kolaborantů Vasil Bilak, Alois Indra a také vycházející hvězda posrpnové „normalizace“ Gustáv Husák. Moskevských jednání se z vlastní iniciativy zúčastnil i tehdejší prezident Ludvík Svoboda, který se díky své minulosti hrdiny druhé světové války těšil značné autoritě u sovětských politických a zejména vojenských představitelů.

Výsledky moskevských jednání probíhajících ve stínu statistických armád a více než 6 tisíc tanků v ulicích našich měst byly pro Československo ponižující. V tajných dodatcích ke smlouvě o „dočasném pobytu“ sovětských vojsk na území ČSSR byly přesně stanoveny podmínky této potupné okupace. Na 150 tisíc okupantů se na dlouhých 22 let usídlilo na našem území. Na jaře roku 1969 pak začaly první čistky, které o rok později vyvrcholily masovým prověřováním chování milionů občanů v roce 1968. V průběhu prověrek si komunisté sami vyloučili ze svých řad kolem půl milionu vlastních členů. Čistky se týkaly také ozbroje-

ných složek. Na jejich základě musely z ČSLA a z policie (Veřejné bezpečnosti) odejít tisíce příslušníků, kteří se v srpnových dnech zachovali jako vlastenci a okupaci odmítli.

V těchto dnech, kdy si připomínáme již 45. výročí dramatických okamžiků přepadení naší vlasti obrovskou přesilou sovětských vojáků, nesmíme nikdy zapomenout na přibližně 120 neozbrojených mužů, žen i dětí, kteří zahynuli v důsledku vpádu cizích armád na naše území v srpnu 1968. Neměli bychom nikdy zapomenout na národní hrdiny Jana Palacha a Jana Zajíce, kteří sebeupálením v roce 1969 protestovali proti nastupující „normalizaci“.

Největší vojenská operace v Evropě od doby skončení druhé světové války, vedená proti malému středoevropskému státu, který se ničím neprovinil, představovala také mimořádně vážnou lekci vztahům mezi Čechy a Slováky na jedné straně a Rusy na straně druhé.

Jako novinář jsem měl možnost v devadesátých letech o této záležitosti hovořit mj. s významným komunistickým představitelem „pražského jara“ Zdeňkem Mlynářem, který byl spolužákem z vysokoškolských studií v Moskvě a osobním přítelem posledního prezidenta Sovětského svazu Michaila Gorbačova. Mlynář mi tehdy vyprávěl, jak byl Gorbačov překvapen, když jako mladý člen jakési stranické delegace přijel asi půl roku po invazi do Československa. Delegace měla v plánu zúčastnit se v brněnské Zbrojovce setkání s pracujícími, ale to se nepodařilo vůbec zorga-

nizovat. Situace se pak opakovala i v Praze a Bratislavě, kde se k procházející sovětské delegaci dělníci u strojů otáčeli demonstrativně zády. „Snad již Míšovi Gorbačovovi tito lidé odpustili, že byl na jaře v roce 1969 členem okupační stranické delegace,“ řekl mi 20. září 1995 s úsměvem bývalý komunistický funkcionář a pozdější disident Zdeněk Mlynář. Napsal mi přitom věnování do své knihy „Mráz přichází z Kremlu“. V tu chvíli mně napadlo, že i já jsem dávno odpustil sovětskému vojáčkovi, který na mne v sobotu 24. srpna 1968 namířil v hale nádraží Praha-střed samopal a s výkřikem „ruki věrch“ mne přinutil upustit na zem kufr, zvednout obě ruce a nějakých deset metrů před ním jít. Naštěstí se včas uklidnil. Byl tehdy přibližně tak starý jako já, tedy osmnáctiletý. Domníval se asi, že ho chci ze zadu napadnout. Já jsem se ale pouze chtěl podívat na jízdní řád, který visel za jeho zády na zdi nádražní budovy. Vracel jsem se toho dne z desetidenní návštěvy ve Spolkové republice Německo a ještě jsem se nestačil dostatečně orientovat v okupované zemi.

Text: PhDr. Kristián Chalupa
Foto: Růžena Balážová

Vojenská akademie v době okupace

Pro existenci Vojenské akademie Antónína Zápotockého (VA AZ) byla okupace v srpnu 1968 zlomem. Atmosféra uvolnění poměrů, tzv. pražského jara, pronikla i do jejího prostředí. A podobně jako jinde v republice i zde se mezi akademickými pracovníky a studenty zvedla vlna nesouhlasu. Tiskárna akademie se aktivně podílela na šíření protiokupačních letáků a jinými kanály nedostupných informací. Potají byly připravovány plány odporu proti okupantům, na ten však již nemělo nikdy dojít.

75leté jubileum Mnichovského diktátu

Právě před 75 lety nejvyšší představitelé čtyř evropských velmocí – Adolf Hitler (Německo), Benito Mussolini (Itálie), Neville Chamberlain (Velká Británie) a Édouard Daladier (Francie) – svými podpisy obětovali svobodu a nezávislost Československé republiky, poslední bašty demokracie a protifašistického odporu ve střední Evropě. Zástupci Československé republiky nebyli na jednání přizváni.

Mnichovská dohoda ultimativně nařizovala československé vládě v šibeniční lhůtě několika následujících dnů odstoupit ve prospěch Německa své rozsáhlé pohraniční území (tzv. Sudety), obývané již po staletí převážně německým etnikem. Na Mnichovskou dohodu vzápětí navázala ultimativní nota Polska, požadující odstoupení území Těšínska a současně i jižního pohraničního území ve prospěch Maďarska. Odstoupením všech pohraničních oblastí byl československý stát zmračen a nebyl nadále schopen ani vojenské obrany svého území, ani samostatného politického a hospodářského života. Když toto porcování naší republiky skončilo, činily její celkové ztráty 1/3 územní rozlohy i počtu obyvatel. Československá vláda za předsednictví prezidenta Edvarda Beneše v bezvýchodné situaci a pod tlakem svých dosavadních spojenců – Francie a Velké Británie – byla donucena 30. září 1938 přijmout diktát z Mnichova a vše, co z něj vyplývalo.

Mnoho moderních historiků, novinářů a politiků tvrdí, že prezident E. Beneš a naše vláda měly tento diktát odmítnout a postavit se navzdory tomu všem nepřátelům republiky na svrchovaný odpor. Československo údajně mělo riskovat jednoznačně ztracenou izolovanou válku, samo a bez spojenců, ponecháno na milost a nemilost Německu, Maďarsku a Polsku, které si nárokovaly části československého území. Beneš, tehdejší ministři a nejvyšší vojenské velení československé armády jsou nazýváni vlastizrádcí a zbabělci, kteří údajně ze strachu před těmito nepřáteli a očekávaným krvavým bojem potupně a zbaběle kapitulovali. Tvrzení o tom, že československé ozbrojené síly v roce 1938 nebojovaly a kapitulovaly, je zavádějící a beze vší úcty k těm statečným vojákům, pohraničnickům, policistům a příslušníkům Stráže obrany státu, kteří tehdy položili své životy v bojích s německými ordnery, členy Freikorpsu a henleinovci. Ti totiž vyvolali v polovině září 1938 v pohraničních oblastech ČSR na výzvu předsedy Sudetoněmecké strany Konráda Henleina ozbrojenou vzpouru. Vzniklá ozbrojená střetnutí museli padlí českoslovenští vojáci, pohraničníci a četníci nutně chápat jako faktické vyhlášení válečného stavu ze strany nacistického Německa, proti kterému měli vlasteneckou povinnost se

postavit se zbraní v ruce. Celkem bylo tehdy v našem pohraničí zabito na 110 Čechů a dalších 2000 zajato a odvečeno do Německa.

Prezident Beneš v této mnichovské krizi také nebyl zbabělcem či kapitulantem. Naopak již od jara 1938 počítal s reálnou eventualitou, že ČSR bude muset bojovat s Německem, přičemž v září toho roku byli mobilizovaní vojáci připraveni bránit suverenitu a samostatnost ČSR a při její obraně obětovat i to nejvzácnější – svůj život. Západní velmoci však tento bojový potenciál ČSR v roce 1938 nevyužily a v pevnostech, nacházejících se převážně na území odstoupeného pohraničí, byla naše republika nucena veškerou armádní výzbroj a výstroj předat Německu.

To je pro další dramatický vývoj naší země velmi důležité – suverénní stát byl rozhodnutím z Mnichova připraven o svoje svaté právo – postavit se agresorovi na obranu své svrchovanosti. Pokud by ČSR šla sama do války s Německem, mělo by to pro její další existenci osudné následky a paradoxně právě naše republika by byla označena za agresora. A i kdyby v nastalé celoevropské koalici válce bylo Německo poraženo, západní velmoci již předsed prohlásily, že nemohou Československu automaticky garantovat navrácení předmnichovského stavu. V praxi to mohlo znamenat, že po válce by sice samostatné Československo bylo zřejmě znovu obnoveno, ale např. pouze v okleštěné pomnichovské podobě a ztracené pohraničí by tak zřejmě zůstalo poraženému Německu.

Těto skutečnosti si byl vědom i československý zahraniční odboj za druhé světové války (londýnská exilová vláda ČSR v čele s prezidentem Benešem), který ve spolupráci s domácím odbojovým hnutím od samého počátku hájil jednak mezinárodně-právní kontinuitu Československé republiky v jejích předmnichovských hranicích a dále požadoval po signatářských státech prohlášení mnichovského diktátu za právně neplatný od samého počátku. Naše politická reprezentace hájila stanovisko, že československý stát kontinuálně i nadále existuje a mezinárodně-právně nepřestal existovat ve svých původních hranicích ani po 30. září 1938, neboť nebyla respektována československá ústava a bylo násilně odtrženo pohraniční území, k čemuž suverénní československý parlament nikdy nedal souhlas.

Tato skutečnost byla posléze v letech druhé světové války uznána jak signatářskými, tak i spojeneckými státy bojujícími na straně protifašistické koalice a v roce 1946 Mnichovskou dohodu za neplatnou prohlásil i Norimberský soudní tribunál, soudící nacistické válečné zločince. Po válce nikdo Československu nevyčítal, že v roce 1938 bylo příčinou evropské války, naopak bylo považováno za jednu z prvních obětí nacistické agrese v Evropě a posléze i za aktivního účastníka protifašistického hnutí odporu a válečné spojenecké koalice.

**Mgr. Jan Jandl, historik
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS v Brně**

Mnichovská dohoda den po dni

19. 9. 1938: Vlády Británie a Francie vyzvaly Československo, aby odstoupilo území, na němž žije více než 50% německého obyvatelstva.

20. 9. 1938: Vláda návrh zamítá. Přichází pohrůžka, že pokud bude ČSR napadena Německem, Francie ani Spojené království se nebudou cítit vázány spojeneckou smlouvou.

21. 9. 1938: Prezident Beneš a vláda na ultimátum přistupují. Důsledkem jsou demonstrace v Československu, obrovský odpor národa.

22. 9. 1938: Generální stávka. Hodžova vláda podává demisi a je jmenována úřednická vláda vedená generálem Janem Syrovým.

23. 9. 1938: Vyhlášena mobilizace.

29. 9. 1939: Podepsána Mnichovská dohoda

30. 9. 1939: Vláda a prezident Beneš kapitulují a přijímají Mnichovský diktát. Podle Ústavy republiky Československé z roku 1920 mohl uzavřít mezinárodní smlouvu měnící státní území prezident Československé republiky pouze se souhlasem Národního shromáždění (nejvyšší zákonodárny sbor Československa 1920–1939).

Československo po Mnichovské dohodě

Naše republika přišla o 41 098 km². Na odstoupeném území žilo 4 879 000 obyvatel, z čehož bylo cca 1 250 000 Čechů, Slováků a karpatských Rusínů. Územní ztráty a ztráty počtu obyvatel tak pro ČSR činily téměř celou 1/3 předmnichovského stavu. Na odstoupeném území navíc zůstala všechna kvalitní vojenská opevnění, která byla v letech 1935–1938 s vysokými finančními náklady budována na obranu republiky. Ve ztraceném území leželo 33% průmyslových závodů naší republiky a také došlo k narušení železniční sítě na několika důležitých úsecích v zabraném území. A následně 15. března 1939 přišlo to, co nutně dříve či později přijít muselo – definitivní rozklad a okupace zbytku českých zemí nacistickým Německem, vytvoření loutkového Slovenského štátu pod Hitlerovou kuratelou a okupace Podkarpatské Rusi maďarským vojskem.

Zahrádky, strojírenství, doprava a dřevo

Pomineme-li historický výraz „zahradník“ (označoval držitele nejmenší rozlohy půdy), který objevíme kupř. v dokumentech o tereziánském sčítání obyvatelstva v 18. století, dostaneme se do Francie o století později. Zde při výstavbě dělnických domků jejich investoři-továrníci nechávali prostor zahrádkám. Dělníci se na nich měli rekreovat od dvanáctihodinové pracovní směny a zároveň si doplňovat jídelníček čerstvými potravinami. Stejným způsobem postupoval při výstavbě Zlína Tomáš Baťa. Povolil květiny, trávník, stromy a něco málo zeleniny, nikoliv např. brambory, domácí zvířectvo, aby se dělník na náročné směně neunavil ještě víc. Osazení zahrádky bylo kontrolováno. Některé zahrady si kladou za cíl podněcovat naše estetické citění, pak bývají většinou řešeny zahradním architektem. Příkladem jsou Denisovy sady od Johanna Friedricha Kleina, či park Lužánky od Antonína Šebánka. Další zajímavosti o zahradničení, květinách a rostlinstvu se mohou zájemci dozvědět na 14. zahradnickém veletrhu Zelený svět 2013, pořádaného od 6. do 7. září pod záštitou Asociace zahradnického výstavnictví s generálním partnerem společností Agro Brno Tuřany a. s. Doprovodným programem bude soutěž o nejlepší realizaci parku nebo zahrady, dále firemní květinové show, floristická soutěž, a módní přehlídka květinových modelů, kde rostliny jsou doplňkem oblečení.

Rakousko muselo v 18. a 19. století rychle postavit kvalitní armádu, neboť mělo silné soupeře (Prusko a Francii) a hrozil mu zánik. Armádu bylo třeba vyzbrojit a vystrojit. Textilní manufaktury, které měly ušít uniformy, řešily hlavní problém hromadné výroby – mechanizaci (strojírenství vznikalo jako pomocná produkce textilního průmyslu). V době napoleonských válek v roce 1800 se vydává do Anglie majitel blanských železáren hrabě Hugo František Salm-Reifferscheidt inkognito na průmyslovou špionáž. Jde o rakouského důstojníka, který poznal Napoleonovo vojenské umění během jeho tažení do Itálie a roku 1796 byl u Mantovy zajat. Jako dělník v letech 1800–1801 pracuje v anglických železárnách a textilkách a hrozí mu tak deportace do Karibiku nebo Austrálie. Společnost v této riskantní činnosti mu dělá všestranný přírodovědec a podporovatel průmyslu, brněnský lékárník Vincenc Petke. V roce 1801 přivázejí do Brna nákresy prvního sprádacího stroje. Pak vyvstal další problém manufaktur – pohonná jednotka. Ve 20. letech 19. století je vyroben pro brněnskou textilku první parní stroj ve štěpánovských železárnách. Na konci 19. století se staly české země, a v nich na předním místě Brno, strojírenskou velmocí střední Evropy. Je pak logické, že nejstarším veletrhem brněnského výstaviště je veletrh strojírenský.

Letos se koná již jeho 55. ročník, ve dnech 7. až 11. října 2013 bude zastoupeno na 14 oborů. Hlavním tématem MSV 2013 je průmyslová automatizace. Firma Šmeral zde bude jako novinku prezentovat světově unikátní mikrovlnný reaktor mf60D, který

dokáže přeměňovat materiály bohaté na uhlovodíky jako komunální odpad či biomasu na olejový kondenzát, plyny, uhlikatý zbytek a vodu. Společnost ABB předvede robotizované pracoviště pro sériovou výrobu i multifunkčního robota IRB 120, který obsluhuje pivní výčep FlexBeer. Hotset ČR představí novinky firmy Optris, která se zabývá bezkontaktním měřením teploty pro bezpilotní letouny, díky kterým je možné za pomoci infrakamery provádět různé druhy inspekce. Partnerskou zemí bude Turecko, po Číně druhý nejdůležitější trh v oblasti Asie.

Novinkou, která nahrazuje veletrh užitkových automobilů Autotec, je mezinárodní dopravní veletrh EUROTRANS. Od 8. do 10. října zahrne nejen tématu Autotecu, ale i veletrhu Transport a Logistika, včetně železniční dopravy. Logistická konference EULOG 2013 bude mít atraktivní témata – možnosti rozvoje vysokorychlostních železnic v podmínkách ČR a reálné možnosti dopravy v Brně a v Jihomoravském kraji.

Dřevo jako obnovitelná surovina bylo vždy nezbytné. V 18. století se tvář naší krajiny měnila, sklárny a železárny pohlcovaly lesy. Výše zmíněný hrabě Hugo Salm byl iniciátorem užívání uhlí z dolů ve Zbýšově náhradou za dřevěné uhlí. Přes tyto snahy Karel Hynek Mácha, cestující pěšky po Čechách, viděl krajinu bezlesou. Řešením dle dobových názorů bylo zalesňování jehličnany a dnes máme paradoxně více lesů než předminulým stoletím. Dřevo patří k nejlevnějším palivům, jako domácí, obnovitelný zdroj energie. Dle EU by v roce 2020 měla minimálně jedna pětina z celkové spotřeby energie pocházet z obnovitelných zdrojů, včetně dřevní hmoty. Obraz o současné situaci si lze vytvořit od 22. do 25. října na 13. Mezinárodním veletrhu pro dřevozpracující a nábytkářský průmysl WOOD-TEC. Koná se v úzké spolupráci s Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity Brno, která zajišťuje i doprovodný program nazvaný „Užití biomasy pro energetické účely“. Na veletrhu budou vystavovat i návrhářské firmy, kupř. bavorský podnik WETO AG, který nabízí 3D software pro dřevostavby, krovy, dřevěné konstrukce a schody. Firma ŠPINAR software s.r.o. představí programy, které umožňují práci ve 2D a 3D prostoru, včetně následné vizualizace i možné animace pro každého, kdo staví, rekonstruuje či navrhuje interiér nebo zahradu.

Text: dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, veletřhy pořádané BVV můžete navštívit zdarma. Jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u o.z. Pavla Pazdery (Kounicova 65, kancelář 95 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442636 anebo e-mailem na adresu pavel.pazdera@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnotu, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Vzpomínka na Bohuslava Ečera

Přestože byl za svého života doma i v zahraničí uznávanou osobností, málokdo dnes ví, kdo to Bohuslav Ečer byl. Využijme proto jeho nedávného 120. výročí narození a připomeňme si jeho život a zásluhy.

Bohuslav Ečer se narodil 31. července 1893 v Hranicích na Moravě, ale převážná část jeho života byla spjata s Brnem. Zde si po úspěšném ukončení studia práv ve Vídni a v Praze otevřel v roce 1921 vlastní advokátní kancelář. Bohuslav Ečer se také aktivně zapojoval do veřejného života; v roce 1924 byl zvolen do brněnského městského zastupitelstva a o 11 let později se stal druhým náměstkem starosty města Brna.

Po okupaci Československa v roce 1939 odešel se svojí rodinou přes Jugoslávii a Francii do Velké Británie. Z pověření (exilové) vlády pracoval jako delegát Československa v Komisi Spojených národů pro vyšetřování válečných zločinů a podílel se na vzniku a následně i na činnosti Mezinárodního vojenského tribunálu pro potrestání válečných zločinců v Norimberku jako předseda československé delegace. Svoje znalosti a zkušenosti využil také jako soudce Mezinárodního soudního dvora v Haagu. V letech 1948–1950 působil jako docent a profesor mezinárodního práva trestního na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Poté se v důsledku politické situace stáhl do ústraní a 14. března 1954 v Brně zemřel.

Bohuslav Ečer se významně zasloužil o to, aby byli poprvé v dějinách lidstva postaveni před mezinárodní soud představitelé zločnického státu za rozpoutání válečného konfliktu. Za svoji činnost, postoje a neúnavný boj za spravedlnost byl mj. oceněn v roce 1945 nejvyšším řádem USA pro cizince Legion of Merit a v roce 1946 Československou medailí za zásluhy I. stupně.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Anketa: Kde jste letos trávili dovolenou?

**Amphone Nammavong
Hotový**
honorární konzulka Laosu v ČR

Po dlouhé době jsem byla v Chorvatsku, hlavně kvůli dětem, které jsou velmi nadšeny z jeho moře. Přestože jsme navštívili spoustu zemí po celém světě, považuji Chorvatsko za jednu z nejatraktivnějších zemí s nejkrásnějším mořem. Ještě se chystám navštívit Německo, jelikož jsem v něm strávila několik let svého života.

Arnošt Goldflam
herec, režisér, spisovatel

Dovolenou teprve trávit budeme. Po různých chorobách dýchacích a jiných cest – a po dvou letech bez dovolené a trápení s nesolidními stavebníky tří firem při opravě domku, se konečně s rodinou vypravíme k moři, a to do Španěl!

Marek Zeman
ředitel odboru vnějších vztahů
ministerstva školství

Letošní dovolenou jsme s rodinou strávili ve Francii. Jeli jsme autem, takže jsme viděli spoustu zajímavostí a užili jsme si (usmívá se). Hlavní část pobytu jsme strávili v okolí Bia-

ritz, což je letovisko v oblasti Pyrenejí a Biskajského zálivu. Na zpáteční cestě jsme se na tři noci zastavili v Paříži a pak na jednu noc v Lucemburku. Byla to příjemná kombinace koupání a poznávání a hlavně společných zážitků s rodinou.

Ptala se: **Mgr. et Mgr. Markéta Malá,**
Foto: archivy dotazovaných

● Podčárník ●

Kdybych to býval věděl...

„Kdybych to byl býval věděl, tak bysem sem nechodil,“ tuto slavnou větu pronesl v roce 1962 malý hrdina francouzského filmu Knoflíková válka (*Guerre des boutons*). Jen lehce ji parafrázoval můj příbuzný, když vzpomínal na letošní prázdniny. Jeli do Itálie na první zahraniční dovolenou za 4 roky. Pár dní před odjezdem všech pět členů rodiny onemocnělo. Když se úspěšně vykurýrovali a všichni téměř zdraví přicestovali do vysněné destinace, udělalo se ve slunné Itálii tak šeredně, že jim celý pobyt propršel. Prázdniny tak trávili v malém apartmánu. Když se šli jeden den na chvíli všichni projít, vloupal se do pokoje zloděj a mimo jiné jim ukradl všechny pasy. Včetně těch dětských, které na magistrátu pracně vyřizovali (opravdu není lehké přesvědčit tři dvou až čtyřleté děti, aby v klidu čekali, až vyletí ptáček). A tak se sebrali a jeli zase zpátky. Hezky domů k nám, do České republiky. A není jim tady lépe? Představte si, že ano. I anketa, kterou pro Listy UO zpracovala studentka Iva Smotlachová (viz str. 14 tohoto čísla Listů UO), ukázala, že dovolená u nás může lákat víc než ta v cizině.

Na druhou stranu i v naší české chaloupce, srdci Evropy, se někdy dějí věci. Kupříkladu se na nás letos obrátil majitel penzionu s dotazem, zda si nechceme posunout pobyt na jiný víkend,

neboť parta lidí, která spolu s námi přijede, bude asi hlučná. A tak jsme souhlasili, dojatí ohleduplností hoteliéra. Když se však náš pobyt ve změněném termínu uskutečnil, penzion byl zaplněn skupinou mladíků, kteří se po všechny noci předháněli ve řvaní, zpěvu a tanci, či spíše opilckém dupání. Když jsme si stěžovali, šli poslušně spát. Až ráno, hezky po snídani. Ale může být i hůře, neboť tuto dovolenou jsme alespoň absolvovali. Za již v loňském roce koupený pobytový voucher nám provozovatel jiného hotelu stále odmítá nabídnout volný termín. Netrpělivě tedy čekáme, až se zřejmě velmi vyhledávané ubytovací zařízení uvolní. Doufáme, že až se tak stane, nebude nám 93 let, to už bychom si za čekání zasloužili vyznamenání. Nemyslím tím Medaili ministra obrany SR, kterou na začátku léta obdržel triadevadesátiletý univerzitní profesor František Hejl spolu s dalšími dvěma veterány 2. světové války (str. 23), ale alespoň nějakou medaili za trpělivost.

Ani v naší zemi se nelze v létě spoléhat na jistotu krásného počasí. Téměř každým rokem nás v letních měsících sužují povodně, nejnebezpečnější přírodní jev ve střední Evropě (str. 10 a 11). Letos naši republiku zasáhly v červnu, měsíce červenec a srpen pak zůstaly našťástí bez velké vody. Jak ve svém fejetonu naznačil student Filip Hoška (str. 14), letos jsme si skutečně nemohli stěžovat na studené léto. Naopak bylo

někdy vedro až k zalknutí, „hlcny“ a „pařáku“ jsme si užili dosytosti, kupříkladu při letošním vyřazení studentů (str. 6 až 8) už v brzkých ranních hodinách páliho slunce nemilosrdně do našich hlav. Ale až nastane v Brně tradičně studený podzim, budeme ještě rádi vzpomínat na to, jak jsme při promociích v Mahenově divadle lapali po trošce vzduchu z větráků. Až v říjnu zase předčasně napadne sníh a naši silničáři nebudou připraveni (horší je to, když nejsou připraveni v lednu), a budeme sedět doma, za okny rampouchy, i slza ukápně, když nostalgicky zavzpomínáme na ta vedra z Afriky, co doputovala až k nám na jih Moravy. Ostatně ani africká horka neporazila naše studenty, kteří získali bronzové medaile v celoarmádní soutěži (str. 20 a 21).

Až vyjde další číslo Listů UO, plné rozhovorů s atraktivními osobnostmi, zajímavostmi ze života univerzity a rezortu obrany, s články o sportu, kultuře a historii, obohacené kreativními příspěvky studentů a akademických pracovníků, budeme ve světíku uskrávat z šálku čaje. O tom, který vám nejvíce chutná, mi napište na adresu marketa.mala@unob.cz (samozřejmě se těším i na jiné články a náměty).

Mgr. et Mgr. Markéta Malá
vedoucí redaktorka
Listů Univerzity obrany

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 4. října 2013
e-mailem na adresu: listy@unob.cz
Dva výherce odměníme čepicí a jednoho permanentkou
5 + 1 na lekce cvičení dle vlastního výběru.
Permanentku věnovalo fitness a wellness studio
Body Revolution, Brno, Cejl 25, www.body-revolution.cz
Výherci z č. 5 jsou Jan Kyselák, Miroslav Hrubý,
Naděžda Kupčíková a Ladislav Potužák.

Šance pro tři čtenáře

Povídá lékař: Na to koleno si dávejte octan hlinitý. Pane doktore a mám si dávat ...

	SVAZ POŽÁRNÍ DOCHRANY	1	SPORTOVEC	SAŇ		ŘÍMSKY 1050	HITAVÉ PIT	SMĚNEČNÝ RUCITEL	PONA	KOZÁČKÝ NÁČELNÍK
ASI					MOČAL nřf.					
HĹDKO-VAT										
NIČEMA nřf.						SVATEBNÍ KVĚTINA CHEM. SÍLOU ČENNY				
	EVROPAN VRANIK ob.				ARABSKÝ POZDRAV AROMAT. NÁPOJ					
ČÁST OŠT				KOCOUR nřf.				DOCELA VYROBCE MLEČNÝCH VYROBKU		
INICIÁLY SKLADAT. DVOŘÁKA			VZDALENĚJ SEVERSKÁ ZVÍRATA	VYHYNULÝ PTÁK		LENIK ZÁHROBÍ zml.				
50 %								2	AUTORSKÝ ARCH zml.	
	KONEC SKLADBY STANO-VISKO					INDICKE PLATIDLO BYV. ITAL. BOBISTA				
PLATIDLO CHILE					PÉNA DO KOUPELE SPZ PRAHA					
OTCOVÉ HNL				MONGOLŠTI PASTEVCÍ JMÉNO PAPOUŠKA						HODINA E.
ZNAČKA ČINU			OBRUBA MRTVÝ nřf.			SOUHLAS TĚLOV. PRVEK				
VPICHO-VAT JEHLOU DO KŮŽE						EVROPAN sloven MPZ RUMUNSKO				
ČÁST ODVĚTVI					SEVE- ŘANKA					
ŘECKÉ PÍSMENO					O CO? sloven.					ADHA, ARMANO

SUDOKU

3	6		9	2		4		
2					7	1		3
	5		1	4			2	8
	7	2	8	3	5		6	1
1	9				2			
	3	6	4	9		2	7	
5		3		7	6		1	9
6					4			
7	2		3			5	4	

9	1	8	3		4	6		5
3		5	2		6	9	1	4
2	4		1	5				
8		9	4		3	5	7	1
4	5	7	9		2	3		6
7		2			1	8		3
	3	4	8		9		6	
		1	5		7	4	9	2

1		3		8		7		5
2			7	5	1	8		
8	5				3		1	2
9		6				3	2	4
	7	1						6
5	2					1	8	
7	1		2				3	9
			5		7		6	
6		8	3		9	5		

SUDOKU NA PODZIMNÍ SYCHRAVÉ DNY - LUŠTĚTE NA CHALUPĚ NA VYSOČINĚ, U PROTINOŽCŮ
V AUSTRÁLII, NA HOUBÁCH V ČESKÉM LESE, V MAĎARSKÝCH TERMÁLNÍCH LÁZNÍCH

7	1						4	
	2	6		4	3	5		
		4			7			
2				5	8			4
4	8				6			5
		7			2		1	
		2						1
	4	9		7				
1	3		6	2	4			

			4	5	1			
6	7	1		2				
		5			6			9
	6			3	7	5		
9	5		6			8	1	
8	4		1			6	3	2
7		6		9			4	5
3	2		5		4	9		
						8	3	

		7		6		5		
		5	1		4		3	6
3					9		7	
				2	1	6		
	5	1		3			2	
	4		7		6	1		3
		2	8				6	5
				9	2	4	1	
			3	1				2

Za legionáři na Dálný východ

Namáhavý den s dobrým koncem

Seděli jsme na lavičkách u stolků pro poutníky, kryti obloukem trati a převislou skálou. Znenadání odsud vyšly tři mužské postavy obtížené kanystrem a dalšími proprietami. Jak jsme záhy zjistili, byly to věci ke grilování. Jejich halekání nevěstilo nic dobrého. Zmizet již nešlo, a tak jsme statečně setrvali na pozicích. A než jsme se nadáli, již nám do hrdel z pětilitrového kanystru stékala vodka.

Táta a synové se sem na daču k jejich „moři“ přijeli zrekreovat, a to jde nejlépe takto. Ukázali na nádobu a další kabelu s naloženým masem na šašlik s paprikou atd. (šašlik je rozněné maso, oblíbená pochoutka Rusů, rozní se především na víkendových piknicích – je to zde módní záležitost). Ukázalo se, že jsou velmi skromní a uctíví. I přesto, jak byli rozdvádění, ctíli mé tablety, ale Vítek popil už další „kolo“ za mne. Dozvěděli jsme se řadu běžných záležitostí denního života Rusů v této oblasti. Nepochybně to byl zajímavý rozhovor. Debata s Rusy se točila kolem politiky, chválili Putina, zajímal je život u nás ... ale i ceny různého zboží atp. Rozdílné proti našemu chápání byl obdiv k jejich miliardářům, třeba žijících v Anglii i Karlových Varech. Těžko se s námi loučili, ostatně po každodenním badatelském stereotypu volně strávené odpoledne docela bodlo, navíc s výhledem na krásný Bajkal a vonící ohniště... a tak zcela nenadále setkání v této skoro divočině nakonec skončilo vesele. Dopili jsme pivo, povinnosti a cestovní harmonogram velé jít dále.

Na břehu Bajkalu

Ještě dlouho nám mávali i kanystrem, ale další traťový oblouk nás z jejich zorného pole definitivně oddělil. Chůze po pražcích byla náhle jaksi obtížnější, horko větší, stín v tunelech naopak příjemnější. Už jsme se vůbec nedivili odstraněným kolejm v (pro nás) památných tunelech, jimiž prošel i legionář Jakub Kyněra. Poslední tunel s číslem 39 (nikde zde však číslování není), ten neblíží ke Kultuku, se podařil bolševikům před našimi postupujícími legionáři přece jen náložemi poškodit. Museli ho opravit, ale ani zdržení nic nezmenilo na jejich vítězství v tomto střetnutí roku 1918 na březích Bajkalu. Pochopitelně jsme tunel fotografovali, nebylo však vůbec poznat, že se zde udály lité boje, dokonce ani to, že byl vážně poškozen.

Současná kolejiště vede mimo tu historickou trasu, v některých místech třeba jen o pět

metrů vedle, někde o deset. Do železniční stanice Kultuk nám chybělo asi 1,5 km a naše tempo průměrně postupujícímu odpolední a vedru sláblo. Tu a tam byly vidět staré pražce či hřeby, které kdysi držely kolejnici, ale šlo se zde o moc lépe. V zastávce označené jako „Km 155“ jsme trať zdokumentovali a již záhy za dalším obloukem byl Kultuk. Ve stanici jsme byli v 18.30 hod. a snažili jsme se rychle dostat na trasu maršrutky. Což byl další kilometr. Začalo se šepít, když jsme konečně pochopili, že je třeba nasednout do autobusu i do opačného směru (což je místní finta zdejších cestujících), abychom přijeli tam, kam potřebujeme. Ale přesto jsme tak prošli další 2 až 3 kilometry. Konečně jsme byli kolem dvacáté hodiny zpět ve Sludance. Až zde zjišťujeme, že to byla maršrutka tohoto dne poslední. Dál se nám nechtělo ani nic domýšlet. Na těch cca 8 km chůze nocí v hustém silničním provozu bychom asi dlouho vzpomínali!

Vystoupili jsme u nemocnice. Z jejich stěn na nás civěla mramorová tabule. Už se nám nechtělo ani číst, a hle! Je to budova bývalé nemocnice z 2. světové války, kde zemřeli ti zajatí Japonci, jejichž pomník jsme našli v lese. Na balvanu proti této desce označující historické události se „blaženě protahovala“ něřfa, z betonu vytvořená v nadživotní velikosti. Zdejší tulení jedinečný obyvatel Bajkalu. Možná nám chtěl říci, že příroda je věčná a jen politika se mění. Do místa noclehu to bylo již jen pár kroků a tak jsme cestou na peronu nádraží zakoupili od místních prodávček uzeneho omula (ryba žijící jen ve vodách Bajkalu, podobná tresce), pak jsme s ním fotili pokus o zátiší a kleli, že neteče voda, kterou neopravili včas. Divili jsme se zdejším medvědům, že tuto rybu konzumují a i turistům, protože byla samá kost. Voda začala téci až kolem půlnoci, dali nám jen lavor, když jsme skoro již spali. Než jsme usnuli, učili jsme zásadní rozhodnutí na příští den, ale o tom až příště.

Text a foto: JUDr. Jan Kux

Pohled z bájného tunelu č. 39 na jezero